

30.11.2021- 430. ROCZNICA URODZIN ŚW. ANDRZEJA BOBOLI, PATRONA POLSKI

fot. Aw58/commons.wikimedia.org

Uroczystości w Strachocinie - <https://rzeszow.tvp.pl/57204973/430-rocznica-urodzin-swietego-andrzeja-boboli-uroczystosci-w-strachocinie>

Abp Andrzej Dzięga - <https://youtu.be/hAQ86LlvzU>

Litania - <https://youtu.be/PtTzQMyEUBs>

Audycje: TUTAJ . <https://youtu.be/YSC0vuKsKlO>

Wielki Sługo Boży, a nieustraszony Męczenniku za sprawę zjednoczenia Kościołów na naszej polskiej ziemi, Andrzeju Bobolo, którego Namieśnik Chrystusowy ozdobił aureolą Świętych, wejrzyj z tronu niebieskiej chwały na Twoją ukochaną Polskę, której niegdyś przepowiedziałeś zmartwychwstanie i zjednoczenie. Niech za Twą przyczyną zapanuje w niej zgoda wszystkich stanów, poszanowanie władzy, miłość prawdziwa Chrystusa-Króla i Najświętszej Panny, naszych ziem Królowej.

Niech duch nauki katolickiego Kościoła przepoi wszystkie dziedziny naszego życia polskiego, życia jednostkowego, rodzinnego i państwowego. Niech odrodzona Polska, której obiecałeś być szczególniejszym Patronem, wytrwa wiernie przy Chrystusie i Jego Kościele, i niech się stanie narodom przewodniczką na drodze powrotnej do Boga. Amen.

Komisja Europejska przeciwko Bożemu Narodzeniu. Ujawniono skandaliczny dokument ...

Komisja Europejska, zdjęcie ilustracyjne / Źródło: Pixabay

Z ujawnionych dokumentów wynika, że KE jest przeciwna świętom Bożego Narodzenia, a nawet imionom, które kojarzą się z chrześcijaństwem.

Nowy wewnętrzny dokument, nosi nazwę "Union Of Equality". Wynika z niego, że eurokraci w ramach "polityki integracyjnej" zamierzają walczyć z obecnością świąt Bożego Narodzenia w przestrzeni publicznej. W dokumencie wskazano kryteria, jakie powinni przyjąć pracownicy Komisji Europejskiej w komunikacji zewnętrznej i wewnętrznej, aby nikogo nie "dyskryminować".

„Musimy zawsze oferować wszechstronną komunikację, zapewniając w ten sposób, że każdy jest doceniany we wszystkich naszych materiałach, bez względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub wyznanie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną” – wskazuje w przedmowie Komisarz ds. Równości Helena Dalli.

Przeciwko chrześcijaństwu

Komisja Europejska podkreśla konieczność unikania "uznania kogokolwiek za chrześcijanina". Autorzy dokumentu tłumaczą to faktem, że nie każdy obchodzi święta Bożego Narodzenia.

W imię polityki równości Komisja Europejska atakuje Boże Narodzenie, zachęcając jednocześnie, aby w trakcie rozmów nie używać zwrotów kojarzących się z chrześcijaństwem. I tak np. zaleca się, aby nie używać sformułowania „okres świąteczny może być stresujący”, ale „okres wakacyjny może być stresujący”. **Komisja posuwa się do tego, że odradza nawet używanie imion chrześcijańskich.**

"Dlatego zamiast »Maria i Giovanni są parą międzynarodową«, musimy powiedzieć »Malika i Giulio są parą międzynarodową«" – czytamy na portalu Il Giornale.

Szaleństwo KE - Aby spełnić równościowe standardy Komisja zaleca wprowadzenie szeregu kuriozalnych zasad uderzających w międzyludzkie stosunki już na poziomie języka. Np. zabronione jest używanie zwrotu „Panna lub Pani”, jak również zabrania się rozpoczynania konferencji od zwrotu w stronę publiczności „Panie i panowie”. Ponadto wykluczone jest organizowanie dyskusji z przedstawicielami tylko jednej płci. Dodatkowo wybierając „obrazy towarzyszące komunikacji”, należy się upewnić, że obecne na nich kobiety i dziewczęta "nie są pokazane w domu lub w pasywnych rolach, podczas gdy mężczyźni są aktywni i żądni przygód”.

<https://dorzeczy.pl/opinie/232711/unia-przeciwko-chrzescijanom-skandaliczny-dokument-min-o-bozym-narodzeniu.html>

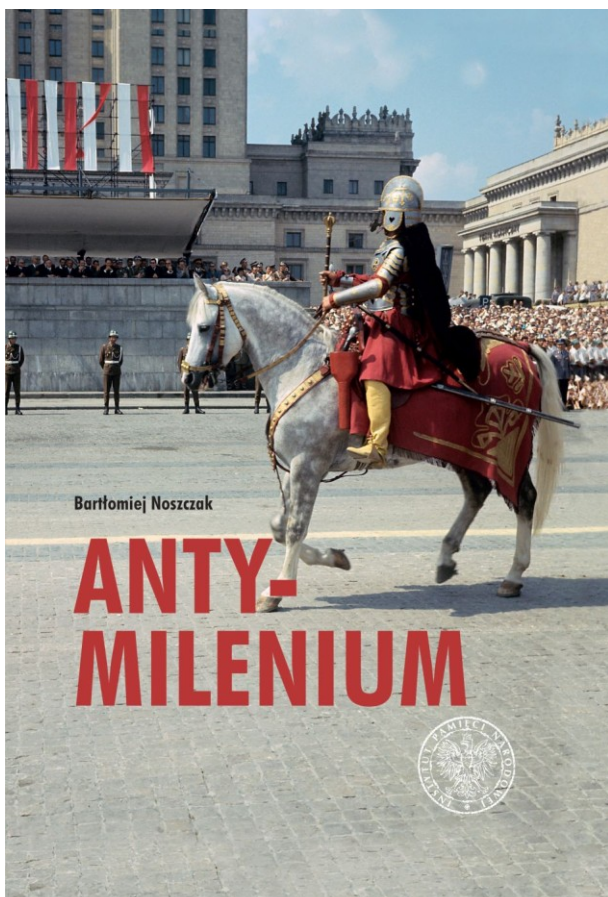
Trwają intensywne prace nad odbudową katedry Notre Dame / Fot. Twitter

Notre Dame: <https://medianarodowe.com/2021/12/01/kontrowersyjny-projekt-odbudowy-notre-dame-zostana-zniszczone-zabytkowe-elementy/>

Góralski ksiądz o ochronie życia: Chrystus też był embrionem [NASZ WYWIAD] <https://medianarodowe.com/2021/11/22/znany-gorski-ksiazdz-o-ochronie-zycia-chrystus-tez-byl-embrionem-nasz-wywiad/>

O. Daniela Galus - https://youtu.be/--p_kiojwFE . <https://youtu.be/FXoW5qwNG30>

Laicka peregrynacja.

Komuniści zorganizowali laicką peregrynację, czyli Sztafety Tysiąclecia (cztery trasy główne i 3 dodatkowe). Organizatorem było ludowe Wojsko Polskie i Front Jedności Narodu. Przemieszczano się piechotą, rowerami, motocyklami i konno. Trasy propagandowo ozdabiano. Po drodze agitatorzy komunistyczni spotykali się z tubylcami, organizowano zawody sportowe czy koncerty, Uczestnicy wpisywali się do Ksiąg Sztafetowych.

22 lipca 1966 miała miejsce w Warszawie

Defilada Tysiąclecia – największa w historii PRL. Wzięło w niej udział 8.500 żołnierzy, 135 transporterów, 150 samochodów, 100 czołgów i dział przeciwpancernych, 80 armat, 75 rakiet. Po wojskowych przedefilowało 25.000 działaczy ZHP, ZMS, ZMW, ZSP, i 8.000 sportowców.

Katolicyzm jest naturalną tożsamością Polski. Bez katolicyzmu polskości by nie było. Wiara katolicka jest tym, co czyni Polaków silnymi. By narzucić Polakom tyranie, trzeba katolicyzm zniszczyć. Wie o tym doskonale dzisiejsza lewica i pseudo liberałowie. Wiedzieli o tym też komuniści w PRL-u. Prześladowanie Kościoła w PRL - PZPR, by narzucić swoją władzę Polakom, z racji na brak poparcia społecznego, prowadziła politykę niszczenia Kościoła. Prócz represji, zaboru mienia, zakazu działalności w edukacji, pomocy społecznej, kulturze, nauce, w arsenale komunistów znalazło się też tworzenie nowej laickiej "tradycji", której celem było wykorzenie Polaków z katolicyzmu, rozbitcie naturalnych więzi, i spacyfikowanie naszego narodu.

Przykładem takiej nowej komunistycznej laickiej tradycji stały się obchody tysiąclecia państwa polskiego przeprowadzone przez komunistów, by nie dopuścić do sukcesu katolickich obchodów milenium chrztu Polski.

Konflikt o rocznicę między komunistami a katolikami opisał Bartłomiej Noszczak w pracy „Antymilenium. Konflikt państwa z Kościołem na tle obchodów tysiąclecia chrztu Polski (1956–1966/1967)” wydanej przez Instytut Pamięi Narodowej.

<https://medianarodowe.com/2021/12/02/komunistyczna-laicka-tradycja-jako-alternatywa-dla-katolickiej-polski-historia/>

Prof. Kucharczyk: Po dojściu PO do władzy katolików czeka prześladowanie- <https://dorzeczy.pl/opinie/196845/prof-kucharczyk-historia-dopisuje-kolejne-karty-chrystofobii.html>

Prof. Grzegorz Kucharczyk / Źródło: PAP / Tytus Źmijewski

Odmówiła sprzedaży domu, bo nabywcy byli zaszczepieni przeciw COVID-19

- [Odmówiła sprzedaży domu, bo nabywcy byli zaszczepieni przeciw COVID-19 - Kobieta \(onet.pl\)](#)

CYRK!

Prezydent Czech zaszczepiony TRZEMA dawkami siedzi

... [CYRK! Prezydent Czech zaszczepiony TRZEMA dawkami siedzi w plastikowej KLATCE, bo... ma pozytywny wynik testu! \[WIDEO\] - Wolnosc.TV](#)

Chaos z trzecią dawką. Niektórzy już żałują, że się szczepili

Lepiej nie planować podróży zagranicznej tuż po szczepieniu dawką przypominającą w Polsce. Pojawiają się kolejne relacje o błędach w krajowym systemie certyfikatów covidowych. U osób, które szczepiły się preparatem Johnson&Johnson, po zaszczepieniu dawką przypominającą ważność certyfikatu może nie zostać przedłużona. Ministerstwo Zdrowia uważa, że to medycy ponoszą odpowiedzialność za błąd. https://wiadomosci.wp.pl/chaos-z-trzecia-dawka-niektorzy-juz-zaluja-ze-sie-szczepili-6710394361825920a?utm_medium=push&utm_source=pushpushgo&utm_campaign=WP-push&utm_content=61a662607df53c8191942126

Dr Jerzy Milewski o nieleczeniu pacjentów z chorobami „niemodnymi”, innymi niż COVID [WIDEO]

– O leczeniu powiem tylko króciutko, tyle, że Ministerstwo Zdrowia było pytane o wytyczne na temat leczenia, takich wytycznych nie ma, nie wydało. Więc po raz kolejny pytam, skoro sytuacja jest tak dramatyczna, to dlaczego Ministerstwo w tym zakresie milczy? Natomiast przy okazji skomentuję kwestię leczenia chorych, wymagających specjalistycznej opieki, na oddziałach covidowych

– mówi... [Czytaj dalej »](#)

Adam Małysz szczerze: „Byliśmy zapewniani, że jak się zaszczepimy, to nie będzie testów!” [WIDEO]

Dalej mamy do czynienia z propagandą szczepionką. Tym razem gwiazda polskiego sportu – Adam Małysz – obecnie dyrektor koordynator do spraw skoków narciarskich i kombinacji norweskiej w PZN był zszokowany. Na antenie TVN-u powiedział wprost, że skoczkowie byli zapewniani, że jeśli poddają się szczepieniom, to nie będzie konieczności wykonywania testów na obecność koronawirusa. Szczepienia i... [Czytaj dalej »](#)

Grzegorz Braun: Działania rządu pod pretekstem walki z pandemią są ANTYNAUKOWE i bezprawne! [WIDEO]

– Upominaliśmy się o tę odpowiedzialność nie tylko przed sądem historii, sądem moralnym przyszłych pokoleń, ale teraz, przed sądami, odpowiedzialność z artykułów kodeksu karnego. O tę odpowiedzialność upominaliśmy się systematycznie składając zawiadomienia do prokuratur, które niestety zamiatają te sprawy nawet nie pod dywan, tylko po prostu wyrzucają do kosza nasze zawiadomienia. – mówi Grzegorz Braun.... [Czytaj dalej »](#)

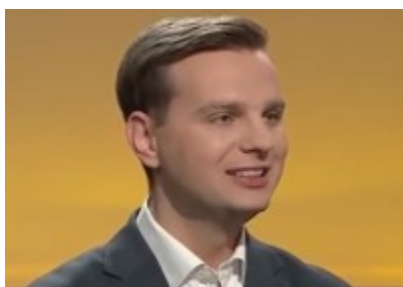
Katarzyna Szewczyk: SQUID GAME w prawdziwym ŻYCIU trwa. Czas wyjść z gry! [WIDEO]

– Jest coraz ciekawiej. Powiem o tym jak ja postrzegam naszą dzisiejszą rzeczywistość. Myślę, że jesteśmy w środku wojny. Część ludzi uważa, że jest to wojna o pieniądze, o wpływy gospodarcze oraz o to, czy zostaniemy w Unii Europejskiej, czy może z niej wyjdziemy. Wiele osób mówi także o ochronie klimatu oraz o prawach mniejszości... [Czytaj dalej »](#)

Jakub Kulesza MIAŻDŻY koalicję COVIDOWĄ w Polsce! Niedzielski powinien pójść SIEDZIEĆ za KŁAMSTWA! [WIDEO]

– Czy obowiązkowe szczepienia w Polsce są rzeczywiście dobrym rozwiązaniem, gdyż znamy historię kilku krajów europejskich, gdzie zaszczepienie jest bardzo duże, ponad 80-90 procent i słyszymy na przykład, że w Portugalii wprowadzają lockdown. Jakub Kulesza został wywołany przez panią poseł Żukowską, więc pora na pana – mówi redaktor. Czy przymus szczepień jest dobrym rozwiązaniem? –... [Czytaj dalej »](#)

Dr Piotr Witczak: Segregacja sanitarna jest antynaukowa! [WIDEO]

– Pierwszy slajd to, który jest aktualnie widoczny, to jest taka kompilacja argumentów, które wskazują, że segregacja sanitarna nie ma uzasadnienia naukowego. Ja powoli te argumenty wymienię, krótko je tylko scharakteryzuję. Na kolejnych slajdach odniosę się dosyć szczegółowo do tych poszczególnych zagadnień – mówi dr Piotr Witczak. Koronawirus, infekcje i twarde dane – Pierwszy tak... [Czytaj dalej »](#)

Suwerenny: Wariant OMIKRON się zbliża.. Znow wszystko pozamykają? A mieliśmy wracać do względnej normalności [WIDEO]

– 28. listopada tego roku mamy teraz. Ja pamiętam jak w marcu 2020 roku, to myślałem sobie, że tak długo to nie będzie trwało. Potem były nadzieje i wmawiali nam, że jak już ileś procent będzie zaszczepionych, to będziemy wracać do normalności. A teraz mnie się wydaje, że jednak do takiej normalności nie wrócimy. Oczywiście... [Czytaj dalej »](#)

Grzegorz Płaczek: Czy MON kłamie? Dotarłem do TAJNEGO listu Biskupa Kaszaka do księży w sprawie C-19! [WIDEO]

– Dzisiaj opowiem Wam o kilku kluczowych i ważnych rzeczach, żebyście wiedzieli i pamiętali, że nie jesteście sami. Chcę Wam wlać trochę energii, trochę dobrych myśli do Waszej codzienności, bo wiem, że ta codzienność teraz właśnie potrzebuje pozytywnych pierwiastków – zaczyna pozytywnymi słowami Grzegorz Płaczek. Kto zapłaci za szczepionki? – Czy Polska będzie pokrywać koszty... [Czytaj dalej »](#)

Katarzyna Ratkowska: Idealne podsumowanie antymedycznych absurdów polityki COVIDowej w ochronie zdrowia! [WIDEO]

Była w obozie covidowej izolacji

<https://nczas.com/2021/12/04/byla-w-obozie-covidowej-izolacji-wstrzasajaca-relacja-czujesz-sie-jak-w-wiezieniu-video/>

– My lekarze, dotąd byliśmy szkoleni w taki sposób, że zawsze pierwszeństwo ma pacjent, który najbardziej potrzebuje lekarza, którego życie albo zdrowie jest najbardziej zagrożone, więc nie wyobrażam sobie teraz, żeby mogło być stosowane jakiegokolwiek inne kryterium, typu na przykład, że pierwszeństwo do lekarza będą miały osoby, które przyjęły określony preparat – zwraca uwagę na... [Czytaj dalej »](#)

Marcin Masny: Dla kogo gra NIEDZIELSKI? Koalicja COVIDOWA wprowadzi SEGREGACJĘ Polaków? [WIDEO]

Pojawił się nowy wariant koronawirusa. Mowa o wariantcie „Nu”, którego wykryto w afrykańskim kraju, w Botswanie i już przeniósł się on na inny kontynent. Czy ten wariant jest groźny? A jeśli tak, to jak bardzo niebezpieczny on jest? Wobec tego pojawił się pomysł zebrania w Polsce specjalnego sztabu. Czy systemowcy wyolbrzymiają ten problem, tak jak... [Czytaj dalej »](#)

BLACK Friday! Tak się właśnie OSZUKUJE Polaków ZOBACZ koniecznie! [WIDEO]

– Jak się w Polsce oszukuje Polaków, między innymi w sklepach, na promocjach i na cenach. Dlatego, jeśli możecie, to bardzo proszę o udostępnianie tego filmu, żeby więcej osób zobaczyło ten film. Jestem załamany, to nie jest przesada. Coś Wam pokażę... coś, co udało mi się zrealizować – mówi Suwerenny. Black Friday – jak się... [Czytaj dalej »](#)

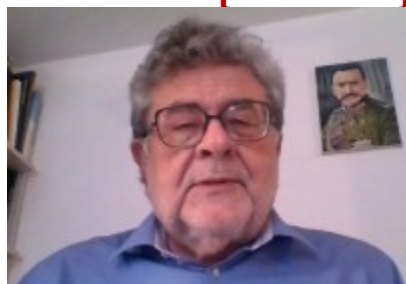
Austria! TWARDY LOCKDOWN, maski, godzina policyjna, PRZYMUS szcz. dla obywateli, a dla władzy.. ZABAWA na gali bez ŻADNYCH restrykcji! [WIDEO]

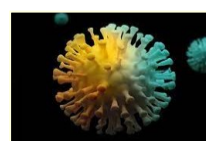
Mamy rzekomą pandemię koronawirusa. Rządy w wielu państwach świata wprowadzają obostrzenia. Takie twarde lockdowny często nie podobają się obywatelom. Nie ma znaczenia, czy chodzi o społeczeństwa Australii, Stanów Zjednoczonych, Niemiec, Austrii, czy także, kiedy chodzi o nas, o Polaków. Niestety prawda jest bolesna, gdyż... Lockdown w Austrii, a władza... nieźle się bawi.... [Czytaj dalej »](#)

Zbigniew Hałat całkowicie obnażył rządową nieudolność w kwestii Covid-19! [WIDEO]

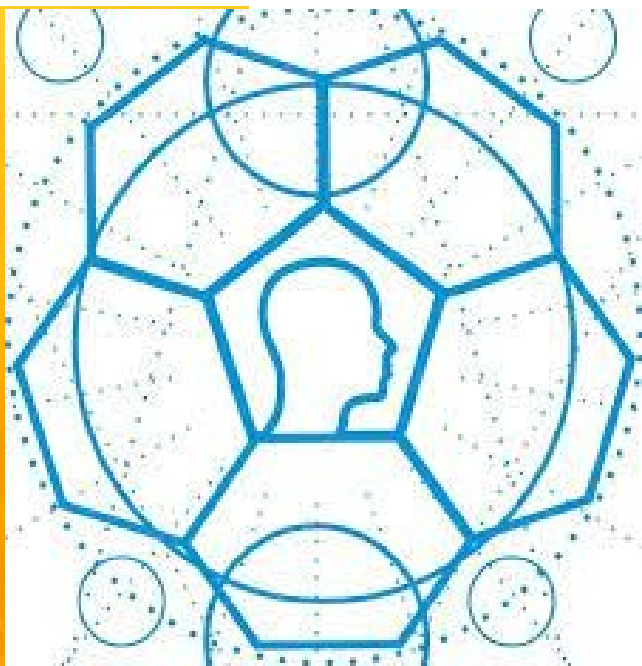
– Stosunek państwa polskiego wobec zjawiska, jakim jest Covid-19, powinien być zgodny z polską racją stanu, bo trudno sobie wyobrazić, żeby państwo polskie reprezentowało cudzą rację stanu. A więc musimy wypracować tę polską rację stanu. Jeżeli wszystko przebiega obecnie w polityce pod hasłem „Nowego Ładu”, jeżeli mamy zapowiedzi od dawna szerzone przez dyrektorów tego ładu... [Czytaj dalej »](#)

OMIKRON ODPORNY NA SZCZEPIONKI? "BĘDZIE KATASTROFA"

Więcej: https://www.planeta.pl/Ciekawostki/Omikron-odporny-na-szczepionki-przeciw-COVID-19-Bedzie-katastrofa-30-11-2021?utm_medium=push&utm_source=pushpushgo&utm_campaign=CampaignName

SMUGI CHEMICZNE – NEVADA CITY BĘDZIE PIERWSZYM MIASTEM NA ŚWIECIE KTÓRE WYMUSI STREFE WOLNĄ OD CHEMTRAILS.

[SMUGI CHEMICZNE - NEVADA CITY BĘDZIE PIERWSZYM MIASTEM NA ŚWIECIE KTÓRE WYMUSI STREFE WOLNĄ OD CHEMTRAILS. - Globalna Świadomość - portal wiedzy alternatywnej](#)

<https://globalna.info/2020/04/19/jak-bronic-sie-przed-szkodliwym-wplywem-technologi-5g-na-nasze-zdrowie/>

<https://globalna.info/2021/03/04/brudna-elektrycznosc-i-elektrosmog-jak-sie-przed-nimi-chronic/>

- <https://globalna.info/2021/11/29/naczelnia-pielegniarka-slovenii-ujawnia-sa-3-rodzaje-preparatow-dlaczego-u-niektorych-wystepuja-skutki-uboczne-a-u-innych-nie/>
- <https://globalna.info/2021/04/08/tajemnice-plandemii-europejskie-plany-paszportow-%f0%9f%92%89-byly-przygotowane-juz-w-2018-roku/>
- <https://globalna.info/2020/09/08/bank-swiatowy-mial-juz-testy-na-covid-19-w-2018-roku-wedlug-ich-strategii-plandemia-potrwa-do-2025-roku/>

NAJWIĘKSZY SKANDAL MEDYCZNY NIEMIEC

Contergan = Talidomid, w latach 50. sprzedawany jako bezpieczny lek przeciwbólowy i podawany kobietom w ciąży. Dopiero po kilku latach odkryto, jakie szkody wyrządza. 1 tabletki i około 10 000 dzieci na całym świecie urodziło się z poważnymi deformacjami, wiele z nich zmarło. W 1961 r. wycofano Contergan z rynku.

<https://www.medonet.pl/zdrowie/zdrowie-dla-kazdego,mial-byc-bezpiecznym-lekiem-przeciwbolowym-i-uspokajajacym--talidomid-spowodowal-uszkodzenia-prawie-15-tys--plodow,artykul,17086882.html> . <https://www.dw.com/pl/60-lat-po-skandalu-z-conterganem-jeszcze-%C5%BCyjemy/a-59961458>

Gunhild ma skrócone ręce, po cztery palce u każdej dłoni, niektóre są zaklinowane, a odbył znajduje się z boku biodra.

Ich matki zażywały dostępny bez recepty środek nasenny i uspokajający talidomid z firmy Grünenthal. Cztery do pięciu na dziesięć dzieci umierało wkrótce po urodzeniu. Nie wiadomo, ile było poronień i martwych urodzeń.

Gunhild Krämer-Kornja mówi: „W moim przypadku narządy wewnętrzne są jak kawałki układanki - wszystkie są, ale nie tam, gdzie powinny być.” Kilkanaście razy była operowana, pierwszy raz w wieku trzech miesięcy, kiedy to przesunięto jej jelita na właściwe miejsce. Jej nerki są w miednicy.

„Nieszkodliwy jak herbatnik z cukrem”, tak reklamowano talidomid, zalecano go nawet dla niemowląt i małych dzieci – i przeciw mdłościom w ciąży. Był to wielki hit w kraju i za granicą. Lek i jego nieautoryzowane imitacje sprzedawano w 70 krajach.

Reklama Cortagenu z lat 60-tych: Na uspokojenie i odprężenie

Skutki na całe życie

Talidomid pojawił się na rynku w 1957 r. Lekarze po raz pierwszy zaobserwowali uszkodzenia nerwów u dorosłych, a od 1959 r. wzrost wad rozwojowych u dzieci. W dniu 26 listopada gazeta "Welt am Sonntag" poinformowała o podejrzeniu, a 27 listopada nastąpiło wycofanie z rynku w Niemczech. W niektórych krajach sprzedaż trwała jeszcze przez wiele miesięcy. Wycofanie się z leku przyszło za późno, również dla Claudii, córki Giseli Weinert. Tym, którzy mogliby coś zmienić, życzyła "przeżycia takiego dnia jak ja": gapienia się i proszenia obcych ludzi w toalecie o podciągnięcie i opuszczenie spodni z powodu zerwanego sznurka od suwaka. Dziś wiadomo, że niektórzy rodzice ukrywali swoje dzieci przed światem, czasem w piwnicy lub w stajni.

Winni bez kary

W 1968 r. rozpoczął się proces karny przeciwko pracownikom Grünenthala. [Rząd federalny](#) wydał do tej pory na odszkodowania około 1,8 miliarda euro, poinformowała DW Fundacja Talidomidu. Dokonano również płatności na rzecz ponad 280 poszkodowanych osób w 42 krajach na całym świecie: od Egiptu i Australii po Belgię, Brazylię, Irlandię, Meksyk, Syrię, Tajlandię i USA. W 2012 roku dyrektor generalny Grünenthal Harald Stock [przeprószył](#) dotkniętych ludzi i ich matki za to, że firma nie znalazła „bezpośredniej drogi” do ofiar przez prawie 50 lat. I tylko tyle. Co sądzi Gunhild Krämer-Kornja? „Firma Grünenthal jest winna, wypuściła na rynek tabletki, które być może można było wycofać z rynku wcześniej. Pieniądze rządzą światem." Ale nie ma w niej gniewu. „Nie pozwalam już na to. Niech inni mają wrzody, a nie ja". Co dodaje jej odwagi? „Życie. Patrząc, jak dorasta moja wnuczka". Jej motto, gdy los uderza: Upadaj, podnoś się i idź dalej.

Czytaj też: <https://www.dw.com/pl/odszkodowanie-za-niechciane-upo%C5%9Bledzone-dziecko/a-52467162>

<https://www.dw.com/pl/skandal-ws-rent-dla-ofiar-conterganu-wstrzymane-wyp%C5%82aty/a-51476673>

Projekt o pełnej ochronie życia nienarodzonych zasługiwał na uchwalenie. Jest opinia Ordo Iuris

Odrzucony przez Sejm w pierwszym czytaniu obywatelski projekt ustawy „Stop aborcji”, przewidujący przywrócenie pełnej ochrony życia dzieci na prenatalnym etapie rozwoju nie zasługiwał na odrzuceniu. W ocenie Instytutu Ordo Iuris proponowane zmiany w przepisach karnych penalizujące dokonane przez kobietę przestępstwo nielegalnej aborcji są potrzebne, aby skutecznie podnieść poziom ochrony życia dziecka przed i po narodzeniu. Jak przypomina Ordo Iuris, odrzucony właśnie projekt „Stopa Aborcji”, był już szóstym obywatelskim projektem dotyczącym zwiększenia ochrony życia dzieci w łonach matek, jaki pojawił się w ostatnich 11 latach.

– *Poprzednie zbiórki i prezentacja projektów w Sejmie przyczyniły się pośrednio do wyroku Trybunału Konstytucyjnego stwierdzającego niekonstytucyjność aborcji eugenicznej. Obecny również może wyrzucić pozytywne skutki, przyczyniając się w przyszłości do zapewnienia jeszcze lepszej opieki i ochrony dziecka na prenatalnym etapie rozwoju* – podkreśla apl. rad. Anna Wawrzyniak, analityk Instytutu Ordo Iuris.

Odrzucony przez Sejm projekt przewidywał utratę mocy przepisów aborcyjnych obowiązujących od 1993 r. (w tym uchylenie wszystkich wyjątków aborcyjnych, które wciąż pozostały w tej ustawie – nie tylko eugenicznego, który został już uchylony wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 października 2020 r.) i zakładał uregulowanie kwestii aborcyjnego uśmiercania nienarodzonych wyłącznie w przepisach Kodeksu karnego.

Jak wskazuje Ordo Iuris, projekt przewidywał dodanie do art. 115 Kodeksu karnego definicji dziecka („człowiek w okresie od poczęcia do osiągnięcia pełnoletniości” – jest ona zbieżna z definicją z art. 2 ust. 1 ustawy o Rzeczniku Praw Dziecka) oraz dziecka poczętego („dziecko w okresie do rozpoczęcia porodu”). Zakładał też uchylenie art. 152-154 k.k. jako zbędnych w momencie, gdy dziecko poczęte byłoby traktowane jak każdy inny człowiek i przestępstwa skierowane przeciw niemu nie potrzebowałyby osobnej typizacji – w ich miejsce dodany miałby zostać § 5 do art. 148, wyodrębniający przestępstwo przeciwko dziecku poczętemu jako szczególny typ zabójstwa.

Ponadto w art. 155 (nieumyślne pozbawienie życia), 156 (spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu), 157 (spowodowanie naruszenia czynności narządu ciała lub rozstroju zdrowia) oraz 160 (narażenie człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu) dodawane byłyby **specjalne klauzule, zwalniające z odpowiedzialności karnej matkę, która dokonałaby tych czynów nieumyślnie wobec własnego dziecka poczętego, a także przewidujące nadzwyczajne złagodzenie kary (włącznie z odstąpieniem od jej wymierzenia) wobec matki, która dokonała takich czynów umyślnie.** Do przepisów prawa materialnego dostosowano by również przepisy proceduralne.

[PRZECZYTAJ OPINIĘ PRAWNĄ ORDO IURIS – KLIKNIJ W LINK](#)

W opinii Ordo Iuris zauważono, że obecnie obowiązujący stan prawny nie zapewnia całkowitej ochrony życia dzieci poczętych na gruncie prawa karnego, w związku z czym prace nad projektem powinny być kontynuowane i doprowadzić do wypracowania spójnych rozwiązań pozwalających z jednej strony na realną ochronę życia dzieci nienarodzonych, z drugiej zaś na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sprawców przestępstw zabójstwa każdego człowieka.

Wesprzyj nas i uzyskaj dostęp do naszej bazy filmowej! <https://pch24.tv/wesprzyj-nas/?ka=008348>

Wojska obcych państw wspomogą Polskę na granicy. Jest decyzja prezydenta Andrzeja Dudy

(Zdjęcie ilustracyjne fot. Twitter / Ministerstwo Obrony Narodowej)

Jest zgoda na pobyt w Polsce żołnierzy sił brytyjskich i estońskich. Mają oni pomóc w reagowaniu na kryzys na granicy z Białorusią. Postanowienie w tej sprawie podpisał właśnie prezydent Andrzej Duda.

„Prezydent RP wydał postanowienie w sprawie zgody na pobyt komponentu Sił Zbrojnych Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz komponentu Sił Zbrojnych Republiki Estońskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej” – poinformowała Kancelaria Prezydenta.

Jak czytamy w komunikacie, żołnierze obcych państw będą przebywać na terenie Polski od 2 grudnia 2021 r. do 30 kwietnia 2022 r.. W postanowieniu dokładnie określono liczbę i sprzęt jaki trafi do Polski.

I tak ze Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, przysłane będzie wojskowe wsparcie liczące do 155 żołnierzy i personelu cywilnego wraz z etatowym uzbrojeniem, wyposażeniem i środkami bojowymi oraz do 55 pojazdów. Komponent z Republiki Estońskiej może liczyć do 150 żołnierzy i personelu cywilnego wraz z etatowym uzbrojeniem, wyposażeniem i środkami bojowymi oraz do 60 pojazdów.

Siły te będą realizowały zadania związane ze wsparciem inżynieryjnym i rozpoznawczym na granicy Polski z Białorusią. <https://pch24.pl/wojska-obcych-panstw-wspomoga-polske-na-granicy-jest-decyzja-prezydenta-andrzeja-dudy/>

<https://dobrewiadomosci.net.pl/39484-niesamowita-muzyka-posluchaj-jak-syberyjscy-perkusisci-uzywaja-zamarznietego-jeziora-bajkal-jako-instrumentu/>

Video: <https://youtu.be/en0p1Y35p3w>

[Co zrobić gdy zabraknie leków? Bezenna seria filmów o naturalnych lekach autorstwa emerytowanego majora Adolfa Kudlińskiego - Dobre Wiadomości \(dobrewiadomosci.net.pl\)](#)

Video: <https://youtu.be/wqpXYftsRnw>

A graphic featuring the Eiffel Tower in the center. From the top of the tower, several colorful jets (red, orange, yellow, green, blue, purple) are flying upwards, leaving long, colorful trails. The background is a mix of blue and red. In the top left corner, there is a logo for 'PCh24.pl Rozmowa'. The main text is in large, bold, white letters on a dark blue background.

PCh24.pl
Rozmowa

**WE FRANCJI RZĄDZI
TĘCZOWY TERROR.
KONIEC NORMALNOŚCI?!**

We Francji rządzi TĘCZOWY TERROR. Koniec NORMALNOŚCI?

<https://pch24.tv/we-francji-rzadzi-teczowy-terror-koniec-normalnosci-rozmowa-pch24/>

Rozmowa PCh24

DEMOTYWATORY.PL

Studenci z Michigan Tech wybudowali kaplicę w lodzie i śniegu, by móc uczestniczyć w Mszy świętej.

GLOBFOTERKA

GLOBFOTERKA

GLOBFOTERKA

w Laponii

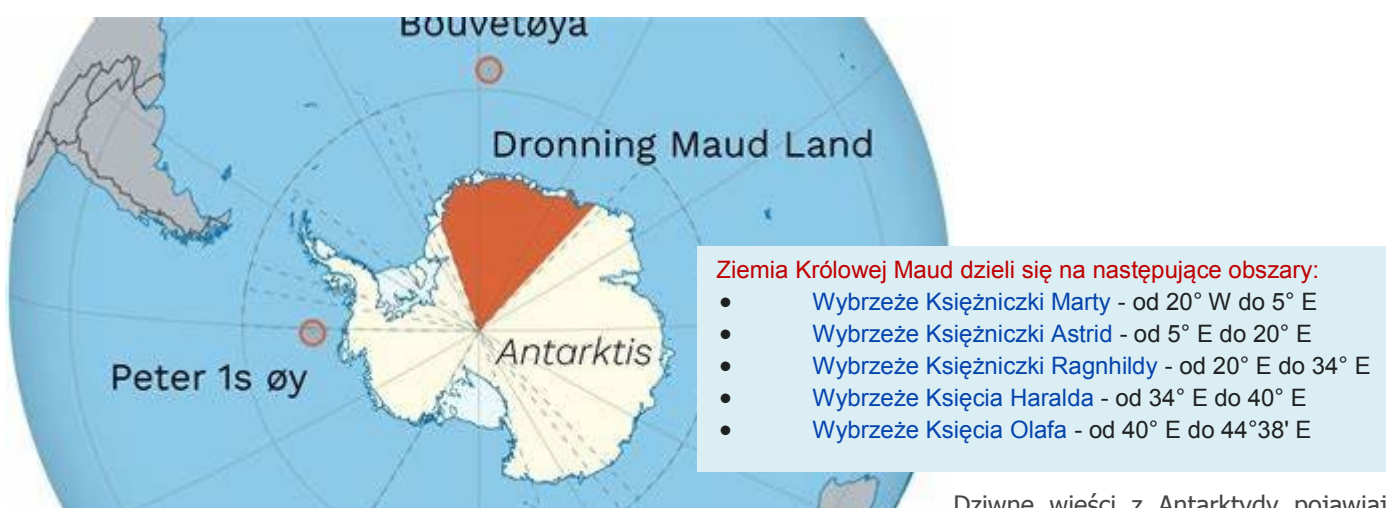
Czy kaplica z lodu może rozpalić serce? Zdjęcia wyjątkowego miejsca

Belgrano II, argentyńska stacja polarna na Antarktydzie. To tutaj znajduje się kaplica będąca najdalej wysuniętym na południe kościołem na świecie. [Kliknij tutaj, by przejrzeć galerię](#)
Baza Belgrano II znajduje się na terenie Antarktydy Argentyńskiej, mniej więcej 1300 kilometrów od bieguna południowego. Panują tam czterdziestostopniowe mrozy, ale mimo to ta całoroczna placówka naukowa jest **domem dla około tysiąca osób**, które poza aspiracjami naukowymi, mają także swoje potrzeby duchowe. Znaleźcie na Antarktydzie miejsca na stworzenie stałej bazy jest niesłychanie trudne, bo 98% tych terenów to po prostu lód. Z tego powodu pierwsza baza Belgrano, powstała w latach pięćdziesiątych ubiegłego wieku, musiała zostać zamknięta – przedłużanie pobytu tam zagrażało życiu jej mieszkańców. Nieco później rządowi argentyńskiemu udało się znaleźć hektar ziemi bez lodu i właśnie w tym miejscu w 1979 roku zbudowano bazę Belgrano II. W jej pobliżu wykuto w lodzie system korytarzy i tuneli, służących naukowcom, a także... kaplicę! Jest ona **najbardziej wysuniętym na południe miejscem kultu na świecie**. Sprawuje się w niej liturgię Kościoła rzymskokatolickiego.

TAJEMNICZE WIZYTY CZŁONKÓW ELIT NA ANTARKTYDZIE.

Dziwne wieści z Antarktydy pojawiają się z równie zadziwiającą regularnością i to od czasu kiedy Niemcy założyli tu niesławny Neue Schwabenland (dzisiejsza Ziemia Królowej Maud), który osobiście wizytował Rudolf Hess i Herman Goering. Zaraz po wojnie wody Antarktydy stały się niemyym świadkiem tajemniczej wyprawy amerykańskiego admirała Byrda.

Byrd wraz z całą flotyllą okrętów wojennych, wliczając w to pomocniczy lotniskowiec, wyruszył w 1947 r. w ośmiomiesięczny rej do Antarktyki i zakończył go nagle już po ośmiu tygodniach!

Do dziś przyczyny nie są jasne. W trakcie wyprawy doszło do walk w których zatonął amerykański okręt a kilka innych zostało uszkodzonych. Amerykańska ekspedycja poniosła także ofiary w ludziach. Problem w tym, że nigdy nie wyjawiono z kim walczyła flotylla Byrda, bo po powrocie wszystko co było związane z wyprawą – utajniono.

Wracając do USA admirał Byrd zawiązał do Santiago w Chile, gdzie dał enigmatyczny wywiad do miejscowego "El Mercurio", w którym powiedział, że Stany Zjednoczone muszą przygotować się do walki z przeciwnikiem (znów nie wiadomo jakim), posiadającym maszyny pozwalające przemieszczać się z ogromną prędkością od bieguna do bieguna. Od tego momentu admirał Byrd zamilkł na zawsze. Po powrocie przeszedł w stan spoczynku i objęto go ścisłą opieką "psychologiczną". Richard Byrd był doświadczonym polarnikiem, ekspertem w kwestii Antarktydy, nad której biegunem południowym osobiście przeleciał samolotem. Tuż przed II WŚ Niemcy proponowali mu udział w swojej ekspedycji, ale admirał odmówił.

Za czasów prezydenta Clintona na Antarktydzie znaleziono meteoryt, który pochodził z Marsa. Po dokładnym zbadaniu stwierdzono, że w jego wnętrzu znajdują się skamieliny biologicznego życia! Informację tą potwierdził sam prezydent i było to wydarzenie bez precedensu, bo łamało monopol Ziemi na życie we wszechświecie. Nie dziwi więc, że sprawie szybko

urwano głowę, a naukowców, którzy badali meteoryt po prostu zwolniono z NASA. Sam Clinton osobiście wybrał się do Nowej Zelandii, do miejscowości Christ Church, gdzie zapoznał się z efektami operacji Deep Freeze – również w większości tajnej.

Koniec 2016 r. zaznaczył się m. in. całą serią zagadkowych wydarzeń do jakich doszło na Antarktydzie. Patriarcha Moskwy – Kirił – pofatygował się aby polecieć na Antarktydę tylko po to, aby poświęcić tam prawosławną kaplicę. Taka przynajmniej jest oficjalna wersja. Była to jednak wizyta dziwna, bo na bardzo wysokim poziomie hierarchii prawosławnej, zwłaszcza, że do poświęcenia takiej kaplicy wystarczył pierwszy z brzegu biskup.

Wizytę tę łączy się z interesującym znaleziskiem na jakie miano natrafić w...Mekce. Plotka głosi (wciąż mam kłopoty aby ją zaakceptować), że podczas remontu Wielkiego Meczetu w świętym mieście muzułmanów natrafiono na coś z bardzo odległej przeszłości. Miała to być Arka Gabriela – być może w jakiś sposób podobna do Arki Przymierza. Rzekomo znaleziony artefakt miał okazać się bardzo niebezpieczny i Arabowie zwrócili się do Rosjan o pomoc i przekazali im znalezisko. Podobno Arka miała zostać przewieziona na Antarktydę, bo w każdym innym miejscu była zbyt niebezpieczna dla ludzi a nawet ludzkości (!) i patriarcha Kirił miał przeprowadzić szereg starożytnych rytuałów, aby zabezpieczyć artefakt.

Trudno jednak sobie wyobrazić aby fanatyczni Saudowie zdecydowali się oddać cokolwiek w ręce chrześcijan – dlatego historia ta ma zbyt wiele dziur aby traktować ją poważnie. Z drugiej jednak strony potwierdzono fakt, że coś stało się w rosyjskiej stacji polarnej u brzegów zamrożonego jeziora Vostok. Rosyjscy polarnicy zapadli nagle na tajemniczą chorobę i zostali w trybie natychmiastowym ewakuowani z Antarktydy. Czy mogło mieć to związek z Arką Gabriela? Dodatkowo Rosjanie wysłali w kierunku Antarktydy część swojej bałtyckiej floty...

Jakby tego było mało, 89-letni Buzz Aldrin, drugi człowiek, który postawił stopę na Księżycu ogłosił na swoim Twitterze, że udaje się właśnie na Antarktydę i jedzie na "wyrzutnię".

Nie wiadomo co miał na myśli. Czy owa "wyrzutnia" to tylko żargon astronautów oznaczający lotnisko? Czy też może miał na myśli jakąś inną "wyrzutnię" na Antarktydzie? Aldrin dotarł na Antarktydę, lecz nie zabawił tam długo i ze względu na stan zdrowia musiał być natychmiast ewakuowany.

Raptowne pogorszenie się stanu jego zdrowia nastąpiło na Biegunie Południowym, skąd samolot zabrał go do amerykańskiej bazy antarktycznej McMurdo, gdzie udzielono mu pierwszej pomocy i odesłano do Nowej Zelandii. Trzeba tu dodać, że Aldrin podróżował po Antarktydzie prywatnie. Jego wpisy na Twitterze także szybko zniknęły. Podobno w jednym z nich Aldrin miał napisać, że to, co zobaczył jest "czystym złem" (!). Wśród ważnych osobistości odwiedzających Antarktydę był także brytyjski książę Harry (w 2013 r.) a także król Hiszpanii Juan Carlos.

Te nieoczekiwane i nietypowe pod każdym względem wizytacje siódmego kontynentu sugerują, że musi być tam coś niezwykłego, że wzbudza aż takie zainteresowanie możliwych tego świata. Czyżby znaleziono tam coś, co ma siłę poważnie zamieszać w naszej historii i przedstawić ją z zupełnie innej perspektywy? Jakiś czas temu rozważano możliwość istnienia na Antarktydzie struktur przypominających piramidy. Nie można wykluczyć, że tak właśnie jest, ale znów: dowody na ich istnienie są zbyt cienkie aby móc choćby spróbować założyć, że istnieją one na Antarktydzie naprawdę. Ewidencję na ten temat rozważałem na NA w artykule: "Piramidy na Antarktydzie".

Ale na tym nie koniec. Jedną z ostatnich rewelacji z Antarktydy to – znów – rzekome odkrycie struktury, którą w j. angielskim nazywa się "motte & bailey" i oznacza to zameczek z niewielkim podgrodzem. W tym przypadku już w ogóle nie wiadomo co o tym myśleć. Spreparowanie takiego zdjęcia na photoshopie jest dziecinnie łatwe nawet dla mnie. Z drugiej strony może to być autentyczna struktura, tyle że niekoniecznie z zamierzchłych czasów. Na Antarktydzie pracuje się nad wieloma tajnymi projektami i być może to, co wystaje z lodu jest jednym z nich. Struktura ma ok. 120-130 m średnicy i wszystko wskazuje, że została ona stworzona przez człowieka. Naukowcy jak zwykle znaleźli wytłumaczenie, mówiąc, że jest to tzw. sastrugi, efekt lat działania silnych wiatrów i padającego śniegu.

Tajemnice Antarktydy zaczynają powoli wychodzić na światło dzienne, a to wszystko dzięki kamerce, z którą mogą połączyć się internauci. Znajduje się ona nie daleko od stacji badawczej to. Z informacji jakie nas dobiegają wynika, że coś dziwnego dzieje się w nieopodal niemieckiej stacji antarktycznej Neumayer. To jest właśnie ta stacja gdzie często widać jakieś dziwne rzeczy. Pod lodami Antarktydy odnaleziono nieznanego pochodzenia źródło fal promieniowania mikrofalowego, promieniowania i ciepła? [Tajemnice Antarktydy wychodzą na światło dzienne | Prawda.xlx.pl \(wordpress.com\)](http://TajemniceAntarktydywychodza.na.swiatlo.dzienne.pl/Prawda.xlx.pl)

Coś niewytłumaczalnego dzieje się na Antarktydzie! - <https://youtu.be/VFRuGjwC3p4>

Tajemnice skryte pod lodem - film dokumentalny - https://youtu.be/Pmp5_7t4tqE

Najdziwniejsze rzeczy ostatnio odkryte na Antarktydzie - <https://youtu.be/FZhqYmbJ084>

5 SZOKUJĄCYCH ODKRYĆ NA ANTARKTYDZIE! - <https://youtu.be/DIWKIOWn1KI>

Arktyka na celowniku mocarstw. Kryje pod lodem skarby! - <https://youtu.be/Y5H9DirZpQ4>

Co znajduje się pod lodem Antarktydy? - <https://youtu.be/9bBaJdUxoCA>

BAZA HITLERA NA ANTARKTYDZIE ! - <https://youtu.be/y8S2dP8fzbo>

ARKTYKA WIELKA PODRÓŻ – <https://youtu.be/UHhXYxfYZU>

Miasto NIEDŹWIEDZI POLARNYCH - <https://youtu.be/qsLt92vTvs>

Daniel Szwarc OMI: Inuici czasem traktują księży jak szamanów - <https://youtu.be/UBqdMjEpnV8>
<https://oblaci.pl/2021/04/14/misyjne-smaki-przysmaki-inuitow-w-arktyce-kanadyjskiej/>

Listy św. Eugniusza de Mazenoda - <https://oblaci.pl/audio/>

KNR tv - [youtube.com/knrgreenland](https://www.youtube.com/knrgreenland) . https://youtu.be/L2meFCvTx_8

KNR-imit nutaarsiassat - [youtube.com/nutaarsiassat](https://www.youtube.com/nutaarsiassat) . <https://youtu.be/CuWU211uATg>

Meeqqanut KNR - [youtube.com/meeqqanut](https://www.youtube.com/meeqqanut) . <https://knr.gl/kl/nunatta-nipaa-06092021>

Dotychczas jedyną stałą świątynią Rosyjskiego Kościoła Prawosławnego na Antarktydzie jest cerkiew Trójcy Świętej, zbudowana w 2004 r. w stacji Bellingshausen na Wyspie Króla Jerzego. Ponadto w 2011 r. powstała mała kapliczka św. Włodzimierza w ukraińskiej stacji polarnej Wiernadski na wyspie Galindez.

Do 2015 r. czynna była katolicka Kaplica Śnieżna na terenie amerykańskiej bazy McMurdo na Wyspie Rossa. Teraz religijne potrzeby pracujących tam naukowców zaspokajają duchowni różnych wyznań, dojeżdżający co pewien czas.

Poza tym kilku księży pracuje w argentyńskich bazach wojskowych na Antarktydzie: Marambio, Belgrano II i Esperanza. W tej pierwszej, która jest najstarsza, jest kaplica pw. Matki Bożej Loretańskiej, zaś w Belgrano II – kaplica wykonana z lodu, poświęcona Matce Bożej z Itatí (z sanktuarium maryjnego w Argentynie na granicy z Paragwajem).

By Casa Rosada (Argentina Presidency of the Nation), CC BY 2.5 ar, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=93171776>

Kaplica Najświętszej Maryi Panny z Lujan - rzymskokatolicka kaplica^[1] znajdująca się w argentyńskiej bazie Marambio^[2] na wyspie Seymour-Marambio na Antarktydzie.^{[3][4]} Jest to trzecie najbardziej wysunięte na południe miejsce kultu jakiegokolwiek religii. Jest to jeden z ośmiu kościołów na Antarktydzie. Stała kaplica o konstrukcji stalowej jest używana do kultu chrześcijańskiego przez różnych argentyńskich pracowników na stacji (a także gości). W kaplicy znajduje się dzwonnica i krzyż.

Budynki chrześcijańskie są jedynymi budynkami religijnymi na kontynencie [Antarktydy](#). Choć są one używane głównie do kultu [chrześcijańskiego](#), [Kaplica Śniegów](#) była również używana do ceremonii [wiary buddyjskiej](#) i [bahaickiej](#). Niektóre z wczesnych budynków sakralnych są obecnie chronione jako ważne zabytki.

By Alan Light - Flickr: Chapel of the Snows, CC BY 2.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=15725266>

By Tsy1980 - Own work, CC BY-SA 4.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=47617164>

Chapel of the Snows to bezwyznaniowy kościół chrześcijański znajdujący się na **stacji McMurdo** w Stanach Zjednoczonych na **Wyspie Rossa** na Antarktydzie. Kaplica jest drugim **najbardziej wysuniętym na południe** budynkiem religijnym na świecie i ma regularne **nabożeństwa katolickie** i **protestanckie**. Podczas Australnego Lata kaplica jest obsadzona rotacyjnymi kapelanami. **Amerykańska Gwardia Narodowa** zaopatruje protestanckich kapelanów, a **diecezja Christchurch** zaopatruje katolickich księży. Kaplica jest również gospodarzem nabożeństw i spotkań dla innych grup wyznaniowych, takich jak **Święci w Dniach Ostatnich**, **bahaici** oraz **buddyzm** i grupy niereligijne, takie jak **Anonimowi Alkoholicy**. Spotkania te zależą od świeckiego przywództwa, które ma być punktem kontaktowym i facylitatorem. Sam budynek może pomieścić do 63 wiernych. ^[1]

U.S. Navy photo by Frank W. Greenwald

Oryginalna Kaplica Śnieżnych spłonęła w 1978 roku i została zastąpiona nową tymczasową kaplicą. Ten prowizoryczny budynek został przekształcony do innych zastosowań po wybudowaniu obecnej kaplicy i od tego czasu również spłonął. Obecna kaplica, poświęcona w 1989 roku, zawiera niestandardowe witraże, które przedstawiają kontynent Antarktydy, **kielich Erebus** (tylko podczas **letnich wakacji australnych**) oraz pamiątki z historycznego zaangażowania US Navy w **operację Deep Freeze**. Uważa się, że ołtarz Kaplicy Śnieżnych pochodzi z **kaplicy św. Zbawiciela** w **Lyttelton** w **Nowej Zelandii**^[2], gdzie **Robert Falcon Scott** oddawał cześć przed wyruszeniem na niefortunną **wyprawę Terra Nova**. ^[3]

Oryginalna Kaplica Śnieżna, przed pożarem w 1978 roku. By F.W.Greenwald - <http://www.southpolestation.com/trivia/history/chapel.html>. This file has been extracted from another file: Chapel of snows.jpg, Public Domain, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=22676701>

Pierwszym duchownym jakiegokolwiek wyznania, który postawił stopę na Antarktydzie, był **Arnold Spencer-Smith** (1883–1916), **anglikański ksiądz**, który był kapelanem i fotografem **Ross Sea Party** of Shackleton's Imperial Trans Antarctic Expedition. ^[2] Spencer-Smith założył kaplicę w ciemni Pontinga w **Scott's Hut** na **Przylądku Evans**. Zaaranżował ołtarz z krzyżem i świecznikami oraz **ambry**, w którym zarezerwował **Najświętszy Sakrament**; zrobił lampę, aby powiesić przy ambry, aby **wskazać prawdziwą obecność**. W swoim dzienniku Spencer-Smith zapisuje, kiedy sprawował Eucharystię i ilu było obecnych. Nagrywa również, kiedy **spowiadał** się na kontynencie. Spencer-Smith był pierwszym duchownym, który wylądował na Antarktydzie, pierwszym, który sprawował Eucharystię i pierwszym, który zmarł i został tam pochowany. ^[2]

Krzyż na Wind Vane Hill, Cape Evans, został wzniesiony przez **Ross Sea Party**, dowodzoną przez kapitana Eneasa Mackintosha, z **Imperialnej Ekspedycji Transantarktycznej** Sir **Ernesta Shackletona** w latach 1914–1917, ku pamięci trzech członków grupy, którzy zginęli w pobliżu w 1916 roku. Krzyż został uznany za **miejsce historyczne lub pomnik** (HSM 17), zgodnie z propozycją Nowej Zelandii i Wielkiej Brytanii na spotkanie **konsultacyjne Układu Antarktycznego**. ^[3]

Pierwszą rzymskokatolicką służbę na Antarktydzie pełnił w 1947 roku **William Menster** (1913–2007), **komandor porucznik Marynarki Wojennej Stanów Zjednoczonych** podczas **operacji Highjump**. ^[4] Podczas katolickiego nabożeństwa odbywającego się w namiocie rozstawionym na lądzie poświęcił Antarktydę. Posługa dla około 2000 mężczyzn z różnych wyznań chrześcijańskich dała mu doświadczenie w prowadzeniu nabożeństw ekumenicznych.

Chociaż są one używane głównie do kultu **chrześcijańskiego**, **Kaplica Śniegów** była również używana do ceremonii **wiary buddyjskiej** i **bahaickiej**. Niektóre budynki należą do historycznie ważnych miejsc i są pod ochroną, takie jak drewniany krzyż chilijskiego **kapitana Arturo Prata** i figura Matki Bożej z Karmelu. ^[5]

Krzyż na Wind Vane Hill, Cape Evans, Ross Island, wzniesiony przez Ross Sea Party, dowodzony przez kapitana Eneasa Mackintosha, z Imperialnej Ekspedycji Transantarktycznej Sir Ernesta Shackletona w latach 1914-1916, ku pamięci trzech członków grupy, którzy zginęli w pobliżu w 1916 roku.

By Alan Light - Flickr: Memorial Cross at Cape Evans, CC BY 2.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=22784966>

Większość katolickich miejsc na Antarktydzie istnieje ze względu na obecność Argentyny i Chile na kontynencie. Światowy Program Antarktyczny proponuje budowę katolickiej kaplicy na [stacji Mario Zucchelli, Terra Nova Bay](#), Antarktyda; podczas gdy pierwsza katolicka kaplica (nazwana na [cześć św. Franciszka z Asyżu](#)) została zbudowana w 1976 roku w argentyńskiej [bazie Esperanza](#).^[11] Najbardziej wysunięta na południe kaplica chrześcijańska (w rzeczywistości najbardziej wysunięte na południe miejsce kultu jakiegokolwiek religii) leży w argentyńskiej bazie [Belgrano II](#) w [Coats Land](#).^[12] Jest to stała kaplica katolicka wykonana w całości z lodu.^[13]

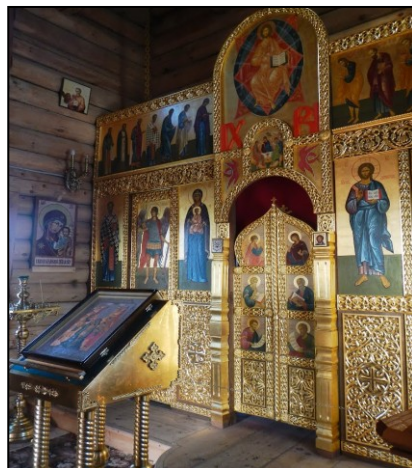
Inne poświęcone budynki religijne to [kaplica Santísima Virgen de Lujan na Antarktydzie](#), [katolicka kaplica w bazie Marambio](#), [wyspa Seymour](#), [kaplica San Francisco de Asis](#), [kaplica katolicka w bazie Esperanza](#), [Półwysep Antarktyczny](#) i [kościół Santa María Reina de la Paz](#), [kościół katolicki w Villa Las Estrellas, Szetlandy Południowe](#). Santa María Reina de la Paz to kontener o przerobionym przeznaczeniu, pozwalający na zwołanie 36 osób.^[14]

W pobliżu stacji McMurdo znajduje się małe katolickie sanktuarium zwane "Matką Bożą Śnieżną". Popularnie znana jako "Roll Cage Mary", świątynia została poświęcona [Seabee](#) Marynarki Wojennej Stanów Zjednoczonych, który został zabity podczas budowy stacji. Jest utrzymywany przez [karmelitanki](#) w Nowej Zelandii.^[15] [Religia na Antarktydzie – Wikipedia](#),

Kościół Trójcy Świętej, rosyjska stacja Bellingshausen, Antarktyda

Iglesia ortodoxa de la Base Bellingshausen, Isla Rey Jorge, Islas Shetland del Sur

Kamień z tablicą z napisem wzniesiony na wyspie Buromsky ku pamięci Iwana Khmary, kierowcy-mechanika, członka 1st Complex Antarctic Expedition of the USSR (1st Soviet Antarctic Expedition), który zginął na szybkim lodzie podczas wykonywania obowiązków w dniu 21.01.1956 r. Początkowo kamień został wzniesiony w Mabus Point, obserwatorium Mirny. W 1974 roku, 19 SAE, kamień został przeniesiony na Buromsky Island z powodu działalności budowlanej. / Cmentarz na Wyspie Buromskiy, w pobliżu Obserwatorium Mirny, w którym pochowani są obywatele radzieccy, czechosłowaccy i NRD, członkowie radzieckich ekspedycji antarktycznych, którzy zginęli podczas wykonywania obowiązków służbowych 3 sierpnia 1960 roku.

By Sergey Tarasenko - Own work, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=28959234>

Działalność religijna została wstrzymana podczas [radzieckiej ekspedycji antarktycznej](#). Zmieniło się to jednak wraz z upadkiem Związku Radzieckiego i komunizmu w [Europie Środkowej i Wschodniej](#).

[Kaplica św. Iwana Ryłskiego](#), [bułgarska kaplica prawosławna w bazie św. Klimenta Ochrydzkiego](#) na [Szetlandach Południowych](#), została zbudowana w 2003 roku i jest pierwszym prawosławnym budynkiem prawosławnym na Antarktydzie i była najbardziej wysuniętym na południe prawosławnym budynkiem kultu na świecie do 2011 roku, kiedy to wzniesiono kaplicę [św. Włodzimierza Wielkiego](#) w [ukraińskiej bazie badawczej Vernadsky](#).

Cmentarz [Buromskiy Island](#) należy do najważniejszych zabytków w regionie. ^[16] W międzyczasie wzniesiono rosyjski krzyż prawosławny, aby oznaczyć to miejsce. Na wyspie znajduje się [cmentarz](#) dla około 60 obywateli [Związku Radzieckiego](#), [Czechosłowacji](#), [Niemieckiej Republiki Demokratycznej](#) i [Szwajcarii](#), którzy zginęli podczas wykonywania swoich obowiązków podczas służby jako członkowie radzieckich i rosyjskich ekspedycji antarktycznych. Został uznany za [miejsce historyczne](#) lub pomnik (HSM 9) w następstwie propozycji Rosji na [spotkaniu konsultacyjnym Układu Antarktycznego](#). ^[3]

W 2002 roku [patriarcha moskiewski Aleksy II](#) poprosił o "Świątynię dla Antarktydy" (Храм Антарктиде) i zainicjował [Cerkiew Trójcy Świętej na Antarktydzie](#), [rosyjską cerkiew prawosławną na stacji Bellingshausenna](#) na [Szetlandach Południowych](#). ^{[17][18]} Cerkiew jest pozycjonowana jako powszechnie widoczny punkt orientacyjny^[10] i jest utrzymywana przez patriarchę moskiewskiego. ^[19] Po raz pierwszy był utrzymywany przez jednego kapłana. W międzyczasie dwóch księży utrzymuje nabożeństwa, które są wymieniane corocznie. Oba przyczyniają się do utrzymania całej stacji. ^[20] 29 stycznia 2007 r. odbył się pierwszy ślub kościelny na Antarktydzie, między Chilijczykiem a Rosjaninem. ^{[20][21]} Tam też odbył się pierwszy chrzest (dla dorosłych). ^[22]

Przeżeganie prawa [żydowskiego \(halacha\)](#) w [polarnych regionach](#) Ziemi stwarza wyjątkowe problemy. Wiele [micww](#), takich jak [żydowska modlitwa](#) i [szabat](#), polega na konsekwentnym cyklu dnia i nocy w 24-godzinnych okresach, który jest powszechny w większości świata. Jednak na północ od koła [podbiegunowego](#) (i na południe od [koła antarktycznego](#)) pojedynczy okres światła dziennego może trwać miesiąc lub dłużej w okresie letnim, a noc trwa przez podobny czas w zimie. Pytanie dla religijnych Żydów, którzy mieszkają lub odwiedzają te regiony, brzmi: jak pogodzić obserwowaną długość dnia w regionach polarnych z powszechną praktyką w innych częściach świata. Czy "dzień" powinien być definiowany wyłącznie na podstawie wschodu i zachodu słońca, nawet jeśli zdarzenia te nie występują przez długi czas; czy też definicja polarnego "dnia" powinna być spójna z długością dnia w pozostałej części świata? Problem został po raz pierwszy zidentyfikowany w 18 wieku, kiedy żydowscy emigranci zaczęli przenosić się w większej liczbie do północnych części [Skandynawii](#). Wiele różnych opinii na ten temat zostało przedstawionych w [response](#) i zostało zrecenzowanych w eseju rabina [J. Davida Bleichaz](#) 2005 roku^[1] oraz w artykule rabina [Dovida Hebera](#) z 2007 roku. ^[2]

Dania kradła dzieci Inuitów z Nuunk, z Grenlandii.

89 proc. populacji Grenlandii to Inuici. [D-STANLEY / CC 2.0](https://villsethnoatlas.wordpress.com/category/inuici/) . <https://villsethnoatlas.wordpress.com/category/inuici/>

Sześcioro rdzennych mieszkańców Grenlandii, należących do grupy Inuitów, domaga się od państwa duńskiego odszkodowania za nieudany eksperyment społeczny z 1951 roku, w ramach którego grupę 22 inuickich dzieci zabrano z ich rodzin i próbowano wychować na "małych Duńczyków" w Danii kontynentalnej - informuje we wtorek BBC.

Na początku lat 50. ubiegłego wieku wytypowano dzieci inuickie, które mogłyby wziąć udział w eksperymencie mającym zapewnić im reedukację, "lepszemu życiu" w Danii i powrót na Grenlandię w roli "dobrych wzorców" - pisze brytyjska stacja.

W maju 1951 roku statek MS Disko wypłynął ze stolicy wyspy, miasta Nuuk, z 22 dziećmi na pokładzie. Po przyjeździe dzieci były pozbawiane kontaktu z krewnymi i umieszczane w rodzinach zastępczych. Grenlandia to autonomiczne terytorium zależne od Danii. Spośród ponad 56-tysięcznej ludności wyspy około 89 proc. stanowią Inuici.

<https://www.gosc.pl/doc/7236677.Rdzenni-mieszkancy-Grenlandii-domagaja-sie-odszkodowania-za>

Kanada przymusowo przesiedlała Inuitów w głąb Arktyki

Cudowna Północ - <https://youtu.be/v4PMSp1p2cY> . <https://youtu.be/nlPUgnDTPTI> . <https://youtu.be/XX41PkH7g5s>

Inuici - <https://youtu.be/t-k8fBegaSQ>
<https://www.cda.pl/video/6944218a0>
<https://youtu.be/Pw5csRoQkmo>
Eskimosi - <https://youtu.be/rc4TlglloFY>
SYBERIA - <https://youtu.be/Hjqv5Kq05jw>
ANTARKTYDA - <https://youtu.be/-dmXSqx2qRU>

Inuici - <https://youtu.be/Ov2Pyrwy0W4>

Inuici - grupa rdzennych ludów obszarów arktycznych i subarktycznych Grenlandii, Kanady, Alaski i Syberii. Ludy eskimo-aleuckie należą do rodziny ludów pochodzenia azjatyckiego oraz dzielą się na dwie główne grupy: Jugytów (używających języków yupik) oraz Inuitów. Inuici przez ponad 5000 lat zamieszkiwali północne krańce Kanady. Kiedy w latach 50. XX wieku zimna wojna nabierała rozpędu, Kanada zaczęła przymusowo przesiedlać Inuitów w głąb Arktyki, gdzie we współpracy ze Stanami Zjednoczonymi rozpoczęła budowę sieci stacji radarowych. Wtedy też rozpoczął się masowy proces wynaradawiania rdzennych mieszkańców, z których wielu nie wytrzymując takiej presji, odebrało sobie życie. W 1953 i 1956 roku przymusowo przesiedlono Inuitów z Inukjuak oraz społeczności z północnego Quebecu, na Grise Fiord i Resolute Bay, które mieszczą się w granicach obecnego Nunavut w Kanadzie. Następnie do migracji zmuszono kolejne trzy rodziny z Pond Inlet w Nunavut, które miały pomóc rodzinom z Inukjuak w dostosowaniu się do nowego środowiska. Inuici i wynaradowienie - Rząd obiecywał „arktyczną bajkę” a w rzeczywistości poddano ich ciężkiej próbie walki o przetrwanie. Sytuacja Inuitów przesiedlonych w rejony głębokiej, północnej Arktyki, która charakteryzowała się znacznie chłodniejszym klimatem, nieznanym terenem, stałymi ciemnościami, ostrymi zimami i ograniczoną paletą zwierząt łownych, nie była łatwa.

Inuici zamieszkiwali w osadzie domów kontenerowych wokół budowanej stacji radarowej. Dodatkowo zetknięcie się z alkoholem i chorobami przywiezionymi przez białych, obcych, zdziesiątkowały populację Inuitów. Poza tym tęsknota za prawdziwym życiem, a nie tym, które na siłę było dostosowane do wymogów kanadyjskiej cywilizacji, z roku na rok sprawiała, że wśród kanadyjskich, młodych Inuitów szalała epidemia samobójstw. <https://www.odkrywamyzakryte.com/inuici-i-wynarodowienie/>

ŻYCIE NA ANTARKTYDZIE

Kraina lodu i śniegu

Tajemniczy siódmy kontynent na półkuli południowej

Nigdy nie zasiedlony przez ludzi i niemal w całości pokryty lodem, w okresie od listopada do marca buzuje życiem. W otaczających go wodach wzrasta ilość pokarmu dla całego łańcucha zwierząt, od mini skorupiaka kryla po ptaki, foki i wieloryby. Dobrze odżywiona fauna zaczyna miłosne gody, a następnie wychowuje potomstwo, które wkrótce przychodzi na świat.

Trudno wyobrazić sobie bardziej ekstremalne warunki do życia niż te panujące na obszarze Antarktyki, który obejmuje Antarktydę wraz z pokrywającym ją lodem o grubości dwóch i pół kilometra oraz otaczającymi kontynent wyspami i wodami. W zasadzie moglibyśmy nazwać go śnieżną pustynią, gdyż mroźny antarktyczny klimat jest jednocześnie bardzo suchy. Rocznie rejestruje się tutaj zaledwie 50 mm opadów w centrum i 200 mm na wybrzeżu. Jest to także jedno z najbardziej wietrznych miejsc naszego globu. Najwyższe temperatury występują w styczniu, czyli w szczycie polskiej zimy, kiedy to na położone na przeciwnej półkuli Antarktyce panuje lato. Nie należy jednak spodziewać się wówczas upału... bo słupek rtęci pokazuje między +1°C na wybrzeżu oraz -35°C w głębi kontynentu. W najzimniejszym miesiącu, czyli lipcu, temperatura spada do około -50 °C a nawet -70°C. W 1983 roku na rosyjskiej stacji badawczej Wostok zanotowano najniższą temperaturę naturalnie występującą na Ziemi, czyli -89,2 °C.

Ubóstwo flory Antarktyki, składającej się głównie z mchów, porostów, glonów i kilku gatunków traw, w połączeniu z zimnem oraz długą polarną nocą powodują, że poza działającymi okresowo stacjami badawczymi nie ma na tam stałych osad ludzkich. Istnieje jednak za to... niewielki ruch turystyczny. W okresie pięciu miesięcy największej aktywności antarktycznych zwierząt i roślin odbywają się polarne rejsy, których uczestnicy podziwiają dziewiczą, nieskażoną przyrodę wybrzeży Półwyspu Antarktycznego oraz Południowych Szetlandów. Między listopadem a marcem zmieniające się pory roku przynoszą całą gamę zróżnicowanych widoków oraz atrakcji dla zwiedzających.

LISTOPAD – GRUDZIEŃ

Te miesiące to antarktyczna wiosna i początek lata. Po okresie zimowej ciemności słońce powoduje lawinowy wzrost fitoplanktonu, czyli roślinnych mikroorganizmów dryfujących w wodzie i stanowiących pierwsze ogniwo wielu łańcuchów pokarmowych. Fitoplankton dostarcza żywności olbrzymim masom zooplanktonu, w tym krylowi. Ten ostatni jest z kolei pożywieniem kałamarnic, ptactwa, fok i wielorybów, które o tej porze roku tuczą się, a potem reprodukują.

W listopadzie przychodzą na świat małe krabojady – drapieżne ssaki morskie z rodziny fokowatych. Młodymi opiekują się wspólnie samice i samce. Grupy tych zwierząt możemy wypatrzeć w morzu i na krach lodowych. Aż do grudnia słonie morskie strzegą zawzięcie swych "haremów", które mogą liczyć do 40 samic. W tym czasie również do wybrzeży Antarktyki przybywają pierwsze wieloryby szukające pożywienia. Można także zobaczyć zadziwiający rytuał pingwinich zalotów, budowanie przez nie gniazd z kamyków, a nawet wzajemne podkradanie sobie deficytowego budulca. Większość żyjących na Antarktydzie pingwinów oraz latających ptaków, takich jak petrele i kormorany, składa jaja w końcu listopada lub grudniu. Młode pingwiny wylęgają się około 35 dni później. W tym czasie również można odwiedzić stacje badawcze – naukowcy przyjmują pierwszych turystów. W grudniu są również najdłuższe dni – zdjęcia przy naturalnym świetle udadzą się nawet o północy.

STYCZEŃ – LUTY

Najcieplejsze antarktyczne miesiące, czyli pełnia lata, to okres rozkwitu aktywności zwierząt. Większość małych pingwinów wylęga się w styczniu, najwcześniej na Południowych Szetlandach, a potem na południu Półwyspu Antarktycznego. Można wówczas obserwować młode uchutki antarktyczne, zwane także lwami morskimi, oraz lamparty morskie (cętkowane ssaki z rodziny fokowatych). Luty to natomiast najlepszy czas na oglądanie wielorybów. Największą ruchliwość wykazują wówczas pingwiny, a cofający się lód pozwala na dalszą eksplorację Półwyspu Antarktycznego

MARZEC

Sezon rejsów antarktycznych dobiega końca w ostatnich dniach marca. Ten miesiąc to już na półkuli południowej jesień. W miarę jak słońce chowa się za linię południowego horyzontu, stopniowo powracają ciemności. W dzień na wybrzeżu temperatury wynoszą ciągle około zera stopni, choć w nocy możemy odczuwać antarktyczny mróz, formujący piękne wzory na cienkim lodzie na powierzchni morza. Warstwa śniegu jest minimalna i pozwala na piesze wycieczki po Południowych Szetlandach. Ciekawym obiektem obserwacji są dorastające pingwiny wciąż można zobaczyć dużo wielorybów. Spektakularnie rozkwitają zielone i różowe algi. Pojawia się już także szansa na ujrzanie zorzy polarnej – widomy znak tego, że wkrótce zamknie się kolejny cykl przyrody i Antarktyka pogrąży się w zimowej podbiegunowej nocy.

<https://www.kiribaticlub.pl/blog/antarktyda-rejs-polarny-szetlandy-antarktyka/>

Polski jacht Selma dopłynął do końca Zatoki Wielorybów, pobijając światowy rekord podejścia pod biegun południowy pod żaglami. Zatoka Wielorybów jest uznawana za symboliczny "koniec świata". To właśnie tam wpłynęła dziś Selma, bijąc w ten sposób rekord świata w podejściu pod biegun południowy pod żaglami. Kolegom z Selmy gratulujemy wytrwałości i sukcesu! <https://youtu.be/je28llr3OVg>

Najciekawsze zwierzęta Antarktydy

Pingwin cesarski. Foka Rossa. Lampart morski. Orka oceaniczna. Płetwal błękitny.

Fauna Antarktydy wyróżnia się jedną szczególną cechą - na południowym biegunie zimna nie występują żadne rodzime kręgowce lądowe. Każdy z bytujących tam ssaków (z pominięciem gatunków typowo wodnych) reprezentuje nadrodzinę płetwonogich, co oznacza, że są dostosowane do życia w środowisku wodnym i lądowym. W praktyce, mieszkańcy Antarktydy wychodzą na ląd głównie po to, by zregenerować siły, w celach reprodukcyjnych oraz by przejść okres linienia i pierzenia. Ich życie koncentruje się jednak wokół środowiska morskiego. Fauna lądowa składa się tam z bezkręgowców, głównie z muchówek ochotkowatych. To właśnie wyróżnia Antarktydę na tle obszaru otaczającego przeciwległy biegun ziemski - o ile zwierzęta Arktyki są reprezentowane przez liczną grupę ssaków, to na Antarktydzie żyje tylko 6 ssaków płetwonogich i 10 ssaków wodnych. Oprócz tego, dość licznie reprezentowane jest tam ptactwo. Poniżej opisujemy najciekawsze gatunki.

Pingwin cesarski jest największym przedstawicielem swojego rzędu - osiągają nawet 135 cm wysokości i mogą ważyć 45 kg. Natura doskonale przystosowała te ptaki do życia w środowisku morskim. Opływowe ciało pingwina stawia niewielki opór w wodzie, a sztywne skrzydła (przypominające płetwy) znacząco ułatwiają poruszanie.

Na lądzie, ten niezwykle ptak jest ociężały i niezgrabny, za to doskonale odnajduje się w wodzie. Pingwiny cesarskie potrafią nurkować na głębokość 265 metrów i mogą pozostać pod wodą nawet przez 18 minut! Na tej głębokości, ciśnienie 40-krotnie przewyższa wartość panującą na powierzchni. Jak to możliwe, że w takich warunkach zwierzę nie dostaje urazu ciśnieniowego? Struktury kostne pingwina cesarskiego nie są wypełnione powietrzem, a stałą tkanką. W trakcie zanurzenia, tętno ptaka obniża się do 15-20 uderzeń na minutę, a wszystkie mniej ważne organy wewnętrzne ulegają skurczeniu. Wszystko to sprawia, że ptak może nurkować na znaczną głębokość i pozostawać w takich warunkach przez długi czas.

Zwierzęta żyjące w pobliżu bieguna południowego musiały wykształcić mechanizmy pozwalające im przetrwać w niesprzyjającym środowisku. Pióra pingwina cesarskiego zapewniają mu izolację przed zimnem na poziomie do 90 proc. Nie bez znaczenia jest też warstwa podskórnej tkanki tłuszczowej, która u tego ptaka osiąga do 3 cm grubości.

Lampart morski

Ssaki Antarktydy kojarzą się przede wszystkim z łagodnymi fokami, których dieta składa się przede wszystkim z ryb. Wśród nich występuje jednak osobnik, którego natura przystosowała do polowania na znacznie większą zdobycz. Mowa o lamparcie morskim.

Ten silny i agresywny myśliwy zamieszkuje wybrzeża Antarktydy i większość wysp otaczających kontynent. Nie można jednak nie wspomnieć, że te niezwykle zwierzęta są też spotykane w obszarze południowego wybrzeża Australii, w Nowej Zelandii, na Tasmanii, w obszarze RPA i Ziemi Ognistej. To jeden z największych przedstawicieli rodziny fokowatych - osiąga do 3,5 metra długości i może ważyć nawet pół tony. Masywne cielsko lamparta morskiego pokrywa rzadkie futro, na którym można dostrzec cętki. Silne szczęki drapieżnika są zaopatrzone w długie, ostre kły i siekacze. Zęby trzonowe służą mu przede wszystkim do filtrowania wody z kryla.

Nietypową budową charakteryzuje się szyja lamparta morskiego. Podobnie jak wąż, wielka foka potrafi wyciągnąć łeb do tyłu, by silnym uderzeniem wgrzyźć się w ciało swej zdobyczy. Terenem łowieckim lamparta morskiego jest woda. W tym środowisku, z łatwością poluje na pingwiny, słonie morskie i inne fokowate. Zwierzę nie gardzi też krylem, a nawet padliną.

Lampart morski jest drapieżnikiem, który poluje na inne ssaki, głównie na foki, wykorzystując do tego swoje ostre i silne uzębienie. Osiąga długość do 3, 5 metra i wagę do 450 kilogramów. Potrafi on szybko i zwinnie poruszać się w wodzie.

Orka oceaniczna

Kolejny okaz żyjący na Antarktydzie (a właściwie - w wodach Antarktydy) jest największym i najgroźniejszym oceanicznym drapieżcą. Orka oceaniczna osiąga do 10 metrów długości i może ważyć nawet 9 ton. Dzięki czarno-białemu ubarwieniu, nie da się ich pomylić z żadnym innym waleniem.

Orki spotyka się na całym świecie, ale najliczniej występują w wodach Arktyki i Antarktydy. W kwestii diety, jeden z najsprawniejszych myśliwych oceanicznych wód nie jest zbyt wybredny. Jego łupem padają różnych rozmiarów ryby, żółwie morskie, głowonogi, foki, pingwiny, delfiny, morsy, a nawet rekiny. Często zdarza się, że orki polują w grupach. W takiej sytuacji, stanowią zagrożenie nawet dla dużych wielorybów.

Płetwal błękitny

Na koniec zostawiliśmy prawdziwego króla oceanów. Płetwal błękitny jest największym zwierzęciem, jakie kiedykolwiek zamieszkiwało naszą planetę. Ogromny waleń osiąga długość do 30 metrów, a jego ogromne cielsko może ważyć nawet 200 ton!

Rozmiary płetwala błękitnego mogą sugerować coś innego, ale należy wiedzieć, że król oceanów jest wyjątkowo łagodnym olbrzymem. Żywi się planktonem, odcedzanym z wody za pomocą fiszbin.

Na Antarktydzie żyje tylko jeden endemiczny gatunek owada - *Belgica antarctica*, która jest nielotną muchówką. Osiąga od 2 do 6 mm długości, co czyni go największym wyłącznie lądowym zwierzęciem na kontynencie.

Ssaki wiodące, które prowadzą wyłącznie morski tryb życia to:

- narwale

- orki

Orki są najbardziej przyjaznymi waleniami występującymi na Antarktydzie. Żyją one w grupach i witają się poprzez wzajemnie pocieranie pysków. Osiągają wagę do 5,5 tony. Preferują życie raczej w zimnych wodach, poruszają się z prędkością do 60 km/h.

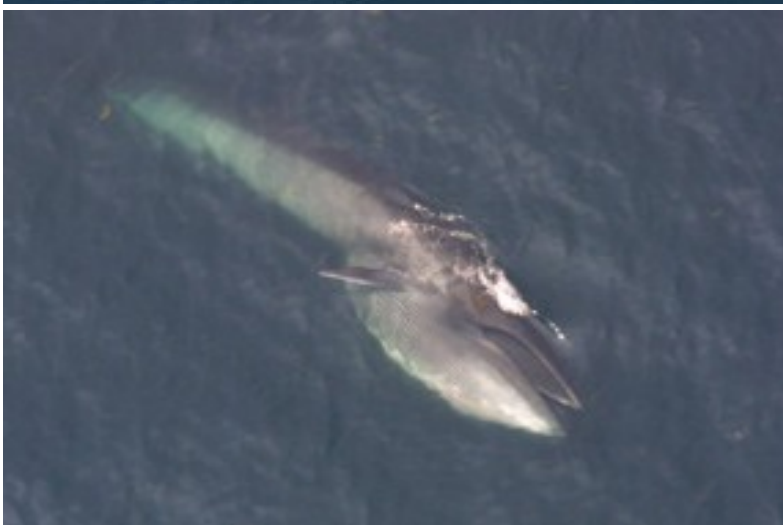

- wieloryby.

Żyjące tu walenie to:

finwal,

sejwal,

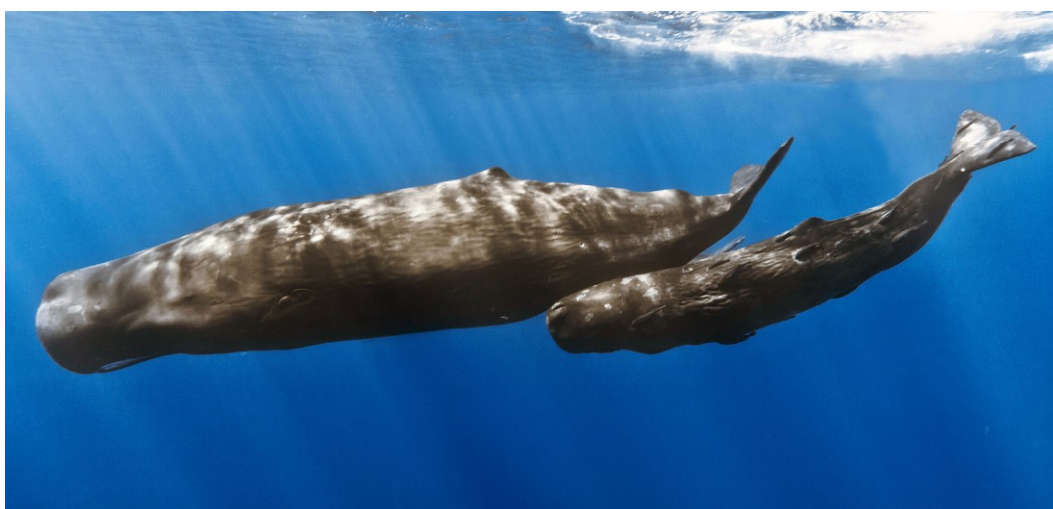
pletwal,

humbak,

wieloryb gładkoskóry,

kaszalot,

butelkonose.

Występują tu także 53 gatunki ptaków, reprezentowane głównie przez pingwiny,

Posłuchaj śpiew Mewy:

<https://www.glosy-ptakow.pl/mewa-mala/>

<https://www.glosy-ptakow.pl/>

mewy, CC BY-SA 4.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=16260419>

albatrosy, CC BY 2.5, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=3431606>

<https://www.glosy-ptakow.pl/wydrzyk-ostrosterny/>

wydrzyki, CC BY-SA 2.5, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=2321086>

warcabniki, CC BY 2.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=5196498>

<https://www.glosy-ptakow.pl/fulmar/>

fulmary, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=19625176>

<https://www.glosy-ptakow.pl/kormoran/>

oraz kormorany. CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=9761097>

Wśród ptaków 90 % biomasy stanowią pingwiny. Charakterystycznymi gatunkami są:

pingwiny cesarskie, CC BY 2.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=9962254>

pingwiny maskowe,

Pingwiny można spotkać głównie na wybrzeżach kontynentu. Są one doskonałymi pływakami – potrafią zanurkować na głębokość ponad 50 metrów, gdzie z łatwością znajdują pożywienie, a także na 20 minut wstrzymać oddech. Królują tu właśnie pingwiny cesarskie, których populacja wynosi około 350 osobników.

Odżywiają się szczególnie rybami, skorupiakami o głowonogami. Te towarzyskie zwierzęta wspaniale dostosowały się do życia w arktycznych warunkach. Podczas gwałtownych wiatrów, dla ochrony się tłoczą, a następnie wymieniają miejscami na zewnątrz stada.

a także pingwiny białobrewy. Autorstwa Jerzy Strzelecki - Praca własna, CC BY 3.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=3007225>

Wśród ssaków cztery gatunki są endemiczne, a mianowicie:

weddelka antarktyczna, CC BY 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=3022156>

krabojad foczy,

amfitryta lamparcia, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=279034>

oraz foczka mała.

Na Antarktydzie nie spotkamy niedźwiedzia polarnego, gdyż jest tu dla niego za zimno. Zwierzęta te, zamieszkują Alaskę, Grenlandię, Kanadę, Norwegię oraz Arktykę.

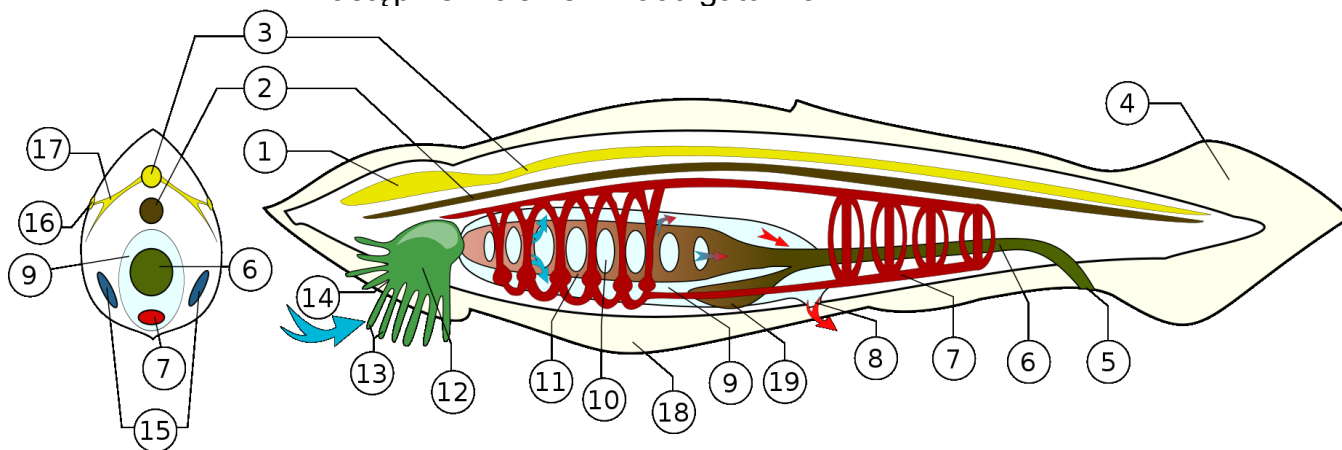
Faunę morską, które oblewają Antarktydę obejmuje ponad 8200 różnych gatunków. Najliczniejszymi są stawonogi, które występują tu w ilości 2309 gatunków,

CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=858823>

następnie nicienie – 1909 gatunków

i strunowce – 718 gatunków. CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=4481198>

Pośród kręgowców ryby najliczniejsze są ryby – 314 gatunków. Natomiast ssaki to 10 gatunków waleni. Duży odsetek stanowią endemiczne gatunki, przykładowo wśród małży aż 43% to endemity, natomiast pośród ślimaków 74%. Charakterystycznymi cechami fauny bentosowej w tym miejscu jest gigantyzm i długowieczność osobników, co oznacza, że mieszkańcy antarktycznych wód żyją dłużej i osiągają większe wymiary niż te same gatunki żyjące w cieplejszych wodach. Foki są ssakami, które również doskonale przystosowały się do życia w trudnych, arktycznych warunkach i do częstego przebywania w zimnej wodzie. Sprzyjającymi cechami fok, jest ich bogata w tlen krew, dzięki której mogą wstrzymać oddech nawet na godzinę, co znacznie ułatwia im poszukiwanie pod warstwą lodu skorupiaków, którymi się żywią. Gady są kręgowcami, które opanowały środowisko lądowe oraz wodne. Na całym świecie żyje około 6000 gatunków gadów i występują one niemal na całym świecie, z wyjątkiem kontynentu Antarktycznego. Jest to spowodowane faktem, że gady są zmiennocieplne, a ich aktywność zależna jest od temperatury otoczenia. Na Antarktydzie niezwykle ciężko byłoby znaleźć źródło ciepła, dlatego też gady tu nie występują. <https://fainepodroze.pl/zwierzeta-antarktydy/>

Eskimosi

Eskimoska kobieta w tradycyjnej kurtce.

- Na całym świecie jest około 150 000 Eskimosów, z czego 65 000 w Kanadzie, 35 000 na Alasce, 50 000 na Grenlandii i mniejsze populacje na Syberii.
- Spirytyzm Eskimosów jest animistyczny, co oznacza przekonanie, że wszystko na ziemi, od przedmiotów po zwierzęta, jest zamieszkane przez ducha.
- Zmiana klimatu stanowi poważne zagrożenie dla egzystencji Eskimosów, a naukowcy obawiają się, że zmieniające się środowisko Arktyki negatywnie wpłynie na zdrowie Eskimosów.

Eskimosi to rdzenni mieszkańcy zamieszkujący regiony Arktyki od **Alaski** po **Syberię**. Dowody DNA sugerują, że dzisiejsi Eskimosi pochodzą z Thule, grupy, która prawdopodobnie wyemigrowała do Arktyki około 1000 roku. Archeolodzy odkryli, że kultura Thule rozwinęła się wzdłuż wybrzeża Alaski i przeniosła się na wschód w kierunku **Kanady** i Grenlandii.

Słowo „Eskimo” było kiedyś powszechnie używane w odniesieniu do dwóch głównych rdzennych grup w Arktyce: Eskimosów z północnej Alaski, Kanady i **Grenlandii** oraz Yupik z zachodniej Alaski, południowo-środkowej Alaski i rosyjskiego Dalekiego Wschodu. Obecnie jest uważany za obraźliwy termin, a rdzenni mieszkańcy Grenlandii, Alaski i Kanady wolą zamiast tego określenie „Eskimosi”. Jednak ludność Yupik z Alaski i Syberii nie uważa się za Inuitów i różni się etnicznie od Eskimosów. Faworyzują określenie Yupik, Yupit lub Eskimo. W Kanadzie preferowanym terminem jest Eskimos, podczas gdy na Grenlandii używają również Grenlandczyków lub Kalaallitów.

Ciągle przybywanie odkrywców i handlarzy spowodowało liczne zmiany kulturowe dla **Eskimosów**. Kolonizacja spowodowała jedno z najbardziej drastycznych zmian w ich sposobie życia i znacząco wpłynęła na kulturę Eskimosów. W Kanadzie wiele dzieci Eskimosów uczęszczało do szkół z internatem, które były zarządzane przez władze federalne i miały na celu asymilację rdzennych dzieci z eurocentryczną kulturą kanadyjską. Chociaż życie Eskimosów zmieniło się w ciągu ostatnich stuleci, Eskimosi zachowali swoją tożsamość kulturową i tradycje.

<https://www.worldatlas.com/articles/who-are-the-eskimo-people-where-do-they-live.html>

Gdzie Mieszkają Eskimosi?

Mapa pokazująca lokalizację Eskimosów.

Eskimosi mieszkają na Alasce, w Kanadzie, na Syberii i Grenlandii, przy czym większość z nich zamieszkuje północną Kanadę. Na całym świecie jest około 150 000 Eskimosów, z czego około 65 000 w Kanadzie, 35 000 na Alasce, 50 000 na Grenlandii i mniejsze populacje na Syberii. Duża część populacji Eskimosów na świecie mieszka na odległych obszarach.

W Kanadzie większość Eskimosów mieszka w Inuit Nunangat, co w wolnym tłumaczeniu oznacza „ojczyznę Eskimosów” i obejmuje **Nunavut**, Nunavik w północnym **Quebecu**, Nunatsiavut w północnym Labradorze oraz Inuvialuit Settlement Region na **Terytoriach Północno-Zachodnich**. W 2016 roku około 73% mieszkało w 53 społecznościach arktycznych w Inuit Nunangat, a około 64% w Nunavut. Około 27% Eskimosów w Kanadzie mieszka poza Inuit Nunangat, z czego dwie piąte mieszka w dużych ośrodkach miejskich.

W Grenlandii ponad 50 000 z 56 000 mieszkańców to Eskimosi, co stanowi 89% całej populacji. Większość z nich mieszka w południowo-zachodnim zakątku wyspy.

Wierzenia I Praktyki Kulturowe Eskimosów

Eskimosi na Grenlandii w tradycyjnych strojach.

Wiele tradycji i zwyczajów Eskimosów rozwinęło się przez tysiące lat i obejmuje rozległą historię ustną i tradycje opowiadania historii. Eskimosi przekazują historie z pokolenia na pokolenie jako sposób na zachowanie swojej kultury. Wiele ceremonii Eskimosów składało się ze śpiewu i tańca. Niektóre tańce były religijne, a inne uroczyste.

Duchowość Eskimosów jest animistyczna, co oznacza przekonanie, że wszystko na ziemi, od przedmiotów po zwierzęta, jest zamieszkałe przez ducha. Eskimosi wierzą, że wszystko ma swojego własnego *Inua* (lub ducha), a *Inua* księżycy, morza i powietrza miała szczególne znaczenie. Eskimosi również traktowali zwierzęta, na które polowali, z szacunkiem, ponieważ wierzyli, że stworzenia posiadają dusze tak samo jak ludzie. Eskimosi oddawali szacunek duchowi zwierzęcia podczas polowania, aby pojawił się ponownie w ciele innego zwierzęcia. Eskimosi wierzyli, że jeśli nie oddadzą szacunku, duch zwierzęcia pojawi się ponownie jako demon. Jednym ze sposobów okazywania szacunku zwierzęciu, na które polowali, jest wykorzystanie każdej jego części, aby nic się nie zmarnowało.

Szamani, znani jako *Angakok*, mogą kontrolować duchy i komunikować się ze światem duchów. Szamani często nosili maski, zwykle przedstawiające zwierzę, podczas rytuałów, ponieważ Eskimosi wierzyli, że pomaga to szamanowi rozmawiać z duchami. Jednym z ważnych duchów w kulturach Eskimosów jest Sedna (lub Nuliyuk, Taluliyuk), pół-kobieta, pół-ryba bogini morza, która kontroluje zwierzęta morskie. Eskimosi wierzyli, że Sedna mieszkała na dnie oceanu i miała we włosach zaplątane zwierzęta morskie. Wypuszczała stworzenia tylko wtedy, gdy Eskimosi uspokoił ją pieśniami, ofiarami lub wizytami szamanów.

Języki Eskimosów

Znak stopu w Inuktitut.

Eskimosi w Kanadzie mówią językiem Inuktitut. Ma pięć głównych dialektów: Inuvialuktun w regionach Inuvialuit na Terytoriach Północno-Zachodnich, Inuinnaqutun w zachodniej Nunavut, Nunatsiavumiuttut w Nunatsiavut, Inuktitut we wschodnim Nunavut i Inuktitut w Nunavik. W 2016 roku ponad 41 000 Eskimosów miało konwersacyjną znajomość języka lub dialektu Eskimosów. W Inuit Nunangat prawie 84% Eskimosów posiadało umiejętność konwersacji w języku Eskimosów. Jednak Nunavut miał najwyższy odsetek Eskimosów, którzy mogą rozmawiać w Inuktitut, wynoszący 99,2%.

Na północnej Alasce Inuici posługują się językiem **Inupiaq**, blisko spokrewnionym z dialektami kanadyjskim i grenlandzkim. Inupiaq ma dwa główne dialekty: Inupiaq z północnej Alaski i Inupiaq z półwyspu Seward. North Alaskan Inupiaq jest dalej podzielony na dialekt **North Slope** w regionie przybrzeżnym wyspy Barter do Kivalina i dialekt Malimiut znaleziony w Kotzebue Sound i rzece Kobuk. Półwysep Seward Inupiaq składa się z dialektu Qawiaq w Teller, południowym Półwyspie Seward i Norton Sound. Obejmuje również dialekt Cieśniny Beringa w regionie **Cieśniny Beringa** i **Wyspy Diomedesa**. Język Eskimosów Grenlandii ma trzy grupy językowe: Kalaallit na zachodnim wybrzeżu, Inuguit na północy i lit na wschodnim wybrzeżu. Grenlandzcy Eskimosi nazywają siebie Kalaallit i nazywają swoją ziemię Kalaallit Nunaat, co tłumaczy się jako „Grenlandzka Ziemia”.

Dieta Eskimosów

Suszenie łososia w wiosce Sisimiut na Grenlandii.

Eksperti odkryli, że dieta Eskimosów nie uległa drastycznym zmianom na przestrzeni wieków. Eskimosi byli myśliwymi, którzy przystosowali się do swojego środowiska, dostępnych zasobów i klimatu. Polowali w oparciu o sezonową dostępność różnych roślin i zwierząt.

Dieta Eskimosów składa się głównie z „wiejskiej żywności”, w tym dziczyzny, ptaków, ryb i pasz. Spożywali mięso i ryby ze względu na brak dostępu do owoców i warzyw w zimnym klimacie. Jednak w miesiącach letnich byli w stanie pozyskiwać owoce i rośliny, takie jak trawy, korzenie i łodygi. Eskimosi gotowali, suszyli, zamrażali lub smażyli mięso lub jedli je na surowo. Duży procent ich pożywienia był tłusty, co pomogło im zapewnić energię do przetrwania w chłodne dni. Eskimosi używali wszystkich części zwierząt do jedzenia oraz tworzenia narzędzi i ubrań. Na przykład stworzyli włócznie, harpuny, parki i koce ze szczątków zwierzęcia.

Obecnie żywność wiejska pozostaje integralną częścią diety Eskimosów, ponieważ spożywa ją ponad 60% gospodarstw domowych, chociaż brak bezpieczeństwa żywnościowego jest problemem w społecznościach Eskimosów, a 70% dorosłych Eskimosów żyje z brakiem bezpieczeństwa żywnościowego w Kanadzie. Jedzenie wiejskie ma również znaczenie kulturowe dla Eskimosów. Starsi uczyli młodych myśliwych, jak żyć z ziemi i jak ważna jest w ich życiu ziemia, woda i zwierzęta. Polowanie na wiejską żywność było również sposobem na dzielenie się tradycyjną wiedzą. Eskimosi dzielili się również jedzeniem ze swoimi społecznościami, aby okazać szacunek.

Obecna Rzeczywistość Eskimosów

Jednym z głównych problemów, z jakimi borykają się Eskimosi, jest przeludnienie i nieodpowiednie warunki mieszkaniowe. Eskimosom w Kanadzie brakowało odpowiednich warunków mieszkaniowych i dostępu do opieki zdrowotnej, odkąd w latach 50. i 60. przeniesiono ich do stałych osiedli. Badanie z 2018 r. wykazało, że Eskimosi, którzy mieszkali w Ottawie i okolicach, mają znacznie większą liczbę przypadków raka i nadciśnienia w porównaniu z populacją ogólną. W 2016 roku ponad połowa mieszkańców Eskimosów Nunangat zgłosiła przeludnienie. Warunki życia Eskimosów i brak dostępu do opieki zdrowotnej odgrywają częściową rolę w ich zwiększonym ryzyku przewlekłych schorzeń, takich jak otyłość i cukrzyca. Eskimosi na Grenlandii również borykają się z podobnymi problemami ekonomicznymi, społecznymi i zdrowotnymi. Ich tradycyjny tryb życia jest zagrożony z powodu urbanizacji i kampanii na rzecz praw zwierząt przeciwko polowaniu.

Inuici, zwłaszcza młodzież, mają znacznie wyższy wskaźnik samobójstw niż reszta Kanady i Grenlandii. Na przykład wskaźnik samobójstw w Nunavut jest prawie sześciokrotnie wyższy niż średnia krajowa. Wśród kanadyjskiej młodzieży Eskimosów w wieku od 15 do 19 lat wskaźnik samobójstw wynosi 480 na 100 000 osób, co stanowi 25-krotność średniej w Quebecu dla tej samej grupy wiekowej.

Zmiany Klimatyczne I Eskimosi

Ocieplenie temperatury powoduje topnienie czap lodowych i stwarza problemy dla społeczności Eskimosów. [Zmiana klimatu](#) stanowi również zagrożenie dla egzystencji Eskimosów, a naukowcy obawiają się, że zmieniające się środowisko Arktyki negatywnie wpłynie na zdrowie Eskimosów, zmniejszając dostęp do tradycyjnej wiejskiej żywności. Wyższe temperatury powodują topnienie pokryw lodowych i zmniejszają pokrywę śnieżną i wieczną zmarzlinę, wpływając tym samym na ekosystemy w Arktyce. Nieprzewidywalna pogoda skróciła również sezony polowań, uczyniła polowanie na lody morskie bardziej niebezpiecznym i zagroziła zdolności Eskimosów do zbierania wiejskiego jedzenia. Zanieczyszczenie spowodowało również zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa żywności spożywanej przez Eskimosów, ponieważ niektóre zwierzęta arktyczne zawierają metale ciężkie i trwałe zanieczyszczenia organiczne. Na Grenlandii łowcy Eskimosów zgłaszają coraz bardziej nieprzewidywalne warunki pogodowe. Na szczęście rośnie świadomość praw ludności rdzennej, a zwolennicy wypowiadają się na temat nierówności i trudności, z jakimi borykają się Eskimosi oraz znaczenia zachowania ich tradycji i języków. W Kanadzie Eskimosi utworzyli Inuit Tapiriit Kanatami (ITK), organizację, która opowiada się za prawami Eskimosów i podnosi świadomość różnych kwestii mających wpływ na ich społeczność. ITK reprezentuje Terytoria Północno-Zachodnie, Nunavik w północnym Quebecu, Nunatsiavut w Północnym Labradorze i Nunavut. Podobnie Program Ochrony Środowiska Narodów Zjednoczonych opowiedział się za zwiększonym monitorowaniem środowiska Arktyki.

Eskimosi żyli w arktycznym regionie Alaski, Kanady, Grenlandii i Syberii od tysięcy lat. Przeszli drastyczne zmiany w wyniku kolonizacji i urbanizacji, ale ich podstawowe wierzenia i tradycje pozostały. <https://www.worldatlas.com/articles/who-are-the-eskimo-people-where-do-they-live.html>

Rejs na Antarktydę – wycieczka Półwysep Antarktyczny - 16 DNI

Terminy i ceny

05.02 - 20.02.2023r.

11.740 zł + 9860 USD (zakwaterowanie w kabinie typu Standard Plus Twin)

Program

<https://lachmanski.pl/wyprawy/aktualnie-w-sprzedazy/>

Dzień 1 Warszawa – Buenos Aires (-/-)

Wylot z Warszawy, przelot do Buenos Aires. Posiłki na pokładzie samolotów.

Dzień 2 Buenos Aires (-/-)

Przylot do Buenos Aires. Transfer do hotelu, czas wolny na odpoczynek po podróży. Dla chętnych zwiedzanie miasta: Plaza de Mayo i San Telmo, katedra, Recoleta – jedno z najbardziej luksusowych miejsc w mieście, zabytkowy cmentarz i katedra (Cmentarz Recoleta i Kościół del Pilar). Nocleg w hotelu w Buenos Aires.

Dzień 3 Ushuaia (S/-)

Po śniadaniu transfer na lotnisko i przelot do Ushuaia. Po przylocie przejazd do hotelu, zakwaterowanie. Po południu spacer po centrum miasta: dzielnica Mission, gdzie swoją siedzibę założyli pierwsi osadnicy tych terenów, dzielnice Brown i Solier – z przykładami architektury początku XX wieku. Nocleg w hotelu w Ushuaia.

Dzień 4 Ushuaia – rejs na Antarktydę (S/-/K)

Śniadanie w hotelu, następnie przejazd do portu, skąd wypłyniemy do odległej i nieznannej krainy śniegu i lodu. Zakwaterowanie na statku, rejs wzdłuż słynnego kanału Beagle i malowniczego przejścia Mackinlay Pass.

Dzień 5 Cieśnina Drake'a (S/L/K)

Rejs w kierunku sławnej Cieśniny Drake'a. Położona między Ziemią Ognistą, a zachodnią Antarktydą cieśnina, łączy Ocean Atlantycki z Oceanem Spokojnym. Została nazwana na cześć słynnego badacza, Francisca Drake, który wypłynął na te wody w 1578 roku. Drake Passage oznacza również północną granicę dla wielu ptaków morskich Antarktyki. Podczas żeglugi wyspecjalizowani wykładowcy będą pomagać w identyfikacji niesamowitej różnorodności ptaków morskich, wielorybów i fok. Po drodze pierwsze obserwacje wielorybów.

Dzień 6 Szetlandy Południowe (S/L/K)

Dalszy rejs w kierunku niezbadanej Antarktydy. Tego dnia dotrzemy do Szetlandów Południowych – grupy dwudziestu wysp i wysepek, które po raz pierwszy zostały odkryte w lutym 1819 roku przez kapitana Williama Smitha. To właśnie tutaj, przy odrobinie szczęścia, podczas zejścia na ląd czeka nas pierwsze spotkanie z uroczymi pingwinami i fokami, w tym z krabojadem foczym, weddelką antarktyczną, pingwinem arktycznym oraz pingwinem białookim.

Dzień 7-10 Antarktyda (S/L/K)

Kontynuacja rejsu po mroźnej Antarktydzie. Po drodze wyspa King George – największa wyspa na Szetlandach Południowych, na której będziemy mogli spotkać pingwiny Adélie i Chinstrap, Mewy Kelp, kormorany błękitnookie, rybitwy antarktyczne oraz petrele olbrzymie. Następnie postój na wyspie Livingstone, która jest najlepszym miejsce do obserwacji pingwinów arktycznych oraz pingwinów białobrewich. Dalsza żegluga przez wąskie cieśniny na obszarze Szetlandów Południowych. Po drodze wyspa Deception, gdzie znajduje się licząca ponad 10 tysięcy osobników kolonia pingwinów. Co ciekawe,

wyspa Deception jest tak naprawdę zalanym przez morze kraterem wulkanu, znajdują się tutaj liczne gorące źródła. Następnie przepłyniemy wzdłuż lodowych ścian bajkowej cieśniny Gerlache oraz pokonamy wąski kanał Lemaire, który został okrzyknięty jednym z najbardziej malowniczych miejsc na całym świecie. Jego wysokie, pionowe klify zachwycają z pewnością każdego. Tutaj czeka nas nutka zgrozy i niepewności, ponieważ będzie towarzyszyło nam złudzenie, że przez ów kanał nie da się w ogóle przepłynąć. Następnie ekspedycja zatoki Paradise Bay, która słynie z ogromnej liczby gór lodowych.

Dzień 11-12 Antarktyda (S/L/K)

Rejs powrotny w kierunku Cieśniny Drakea i dalej w kierunku stałego lądu. Ostatnie chwile na obcowanie z niepowtarzalną fauną i florą Antarktydy, podziwianie jej majestatycznych krajobrazów oraz wypatrywanie gór lodowych, ptaków, fok, pingwinów i wielorybów.

Dzień 13 Ushuaia (S/-/-)

Rejs powrotny w kierunku Ushuaia. Po dopłynięciu do portu zaokrętowanie i wykwaterowanie ze statku. Transfer do hotelu. Czas wolny na samodzielną eksplorację miasta, zakup pamiątek i odpoczynek. Nocleg w Ushuaia.

Dzień 14 Ushuaia – Buenos Aires (S/-/-)

Po śniadaniu transfer na lotnisko i przelot do Buenos Aires. Jeśli czas pozwoli zwiedzanie Buenos: Różowy Dom – niedostępny w czasach dyktatury pałac prezydencki, La Boca – kolorowa dzielnica, gdzie narodziły się tango i piłka nożna, klub sportowy Diego Maradony. Nocleg w Buenos Aires.

Dzień 15 Buenos Aires – Warszawa (S/-/-)

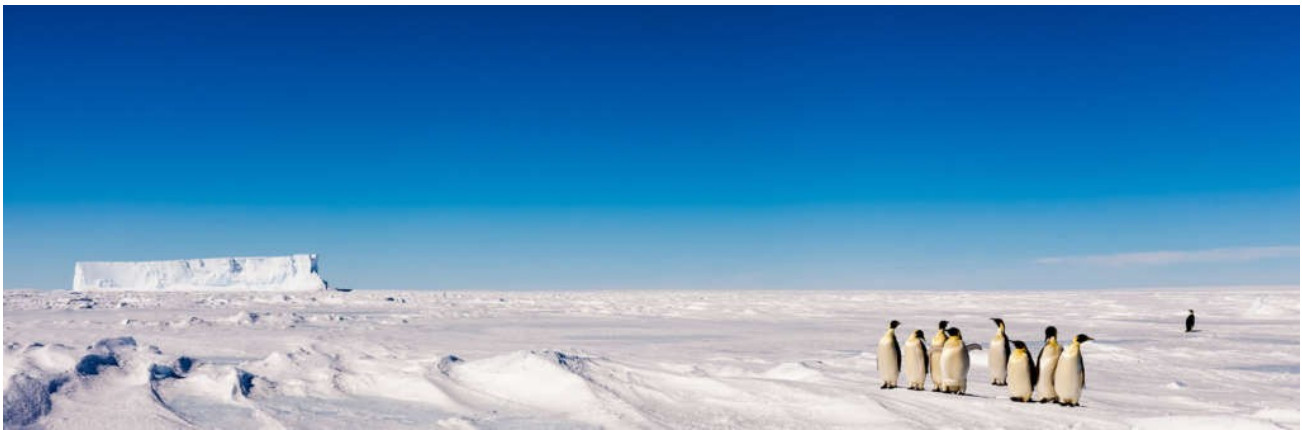
Po śniadaniu transfer na lotnisko i wylot do Polski. Posiłki na pokładzie samolotów.

Dzień 16 Warszawa (-/-/-)

Przylot do Warszawy. <https://lachmanski.pl/wycieczka-na-antarktyde/>

Porady i zwyczaje

Kuchnia

Argentyńczycy uwielbiają mięso. Jedną z tradycyjnych potraw kuchni argentyńskiej jest parillada (wołowina pieczona na grillu). W Argentynie widać wpływy kuchni włoskiej, szczególnie w restauracjach, w których możemy zamówić spaghetti, ravioli lub lazanie. Warto polecić steki z polędwicy i innych mięs.

Napoje

najpopularniejszym napojem w Argentynie jest świeży sok owocowy (z pomarańczy, grapefruta, ananasa), ewentualnie napoje mleczne z dodatkiem bananów lub brzoskwiń. Warto spróbować również pobudzającą, ziołową herbatę – mate. Spośród alkoholi warto polecić lokalne specjały: ginebra bols i caña (alkohol z trzciny cukrowej). Argentyńskie wina, chociaż nie są tak słynne jak chilijskie, są równie wysmienite. Najbardziej znane marki to: Orfila, Suter, Santa Ana i San Felipe.

Pamiątki

w Argentynie, która słynie z produkcji wyrobów skórzanych, warto kupić buty. Na oryginalny upominek najlepiej wybrać przybory do parzenia mate. Niepowtarzalne wyroby rzemiosła argentyńskiego można kupić na ferias (targi wyrobów lokalnych artystów), które odbywają się w całym kraju.

W restauracji

obiady w restauracjach podawane są przeważnie od godziny 12:30, a kolacje od godziny 20:30. Napiwki zwyczajowo wynoszą 10% wartości rachunku.

Obyczaje

w Argentynie na powitanie, zarówno mężczyźni jak i kobiety, całują się w policzki (za wyjątkiem bardziej oficjalnych relacji, kiedy wymienia się tylko uścisk dłoni). W czasie rozmowy Argentyńczycy często dotykają się, gdyż dystans fizyczny pomiędzy mieszkańcami jest dużo mniejszy niż w Europie, dlatego mogą się poczuć niezręcznie, gdy turysta zza granicy odrzuca ich próbę kontaktu. Na porządku dziennym jest głośne komentowanie przez mężczyzn urody przechodzącej obok kobiety.

Religia i kultura

Oficjalną i dominującą religią w Argentynie jest katolicyzm (90% mieszkańców). Wśród innych religii, wyznawanych w Argentynie, wyróżnić należy protestantyzm, judaizm, islam i prawosławie.

Święta:

- 1 stycznia – Nowy Rok
  - marzec/kwiecień – Wielkanoc
  - 2 kwietnia * – Święto Kombatanta oraz poległych w walce o Malwiny (Falklandy)
  - 1 maja – Święto Pracy
  - 25 maja – Rocznica powstania pierwszego rządu narodowego
  - 3 poniedziałek czerwca – Święto Flagi Narodowej
  - 9 lipca – Święto Niepodległości
  - 3 poniedziałek sierpnia – Rocznica śmierci generała José de San Martína
  - 12 października – Święto Rasy (Święto odkrycia Ameryki)
  - 8 grudnia – Święto Niepokalanego Poczęcia NMP
  - 25 grudnia – Boże Narodzenie
-